

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
241. (1561.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3497 ▲
1 amerikai dollár	3,2955 ▲
100 magyar forint	1,4459 ▲

Bukaresti olvasóink figyelmébe!

A 2012-es évre lapunkra Bukarest, Lipscai utca 29-31. szám alatti szerkesztőségünkben fizethetnek elő, december 20-ig, hétfőtől csütörtökig 10-16, pénteken 10-14 óra között. Ne felejtsek el megújítani Új Magyar Szó-előfizetésüket!

Aktuális

2

Betörők jártak Tőkésnél

Ismeretlenek betörtek Tőkés László európai parlamenti képviselő budapesti, VI. kerületi irodájába tegnap. A betörők az Andrássy úti házban befedték a három vasráccsal és biztonsági zárral is védett bejárati ajtót, és vandál pusztítást végeztek.

Társadalom

7

Gödörben a szeméttügy

„A hulladékgazdálkodási tervek elodázásával nemcsak az adott megye, illetve térség, hanem az egész ország veszít. Ez közösségi ügy kellene hogy legyen, de ahhoz mentalitásváltásra is szükség van” – jelentette ki Borbély László tegnap az Interkommunitáris Fejlesztési Egyesületek szövetségbe való tömörülését szorgalmazó bukaresti konferencián.

Vezércikk

3

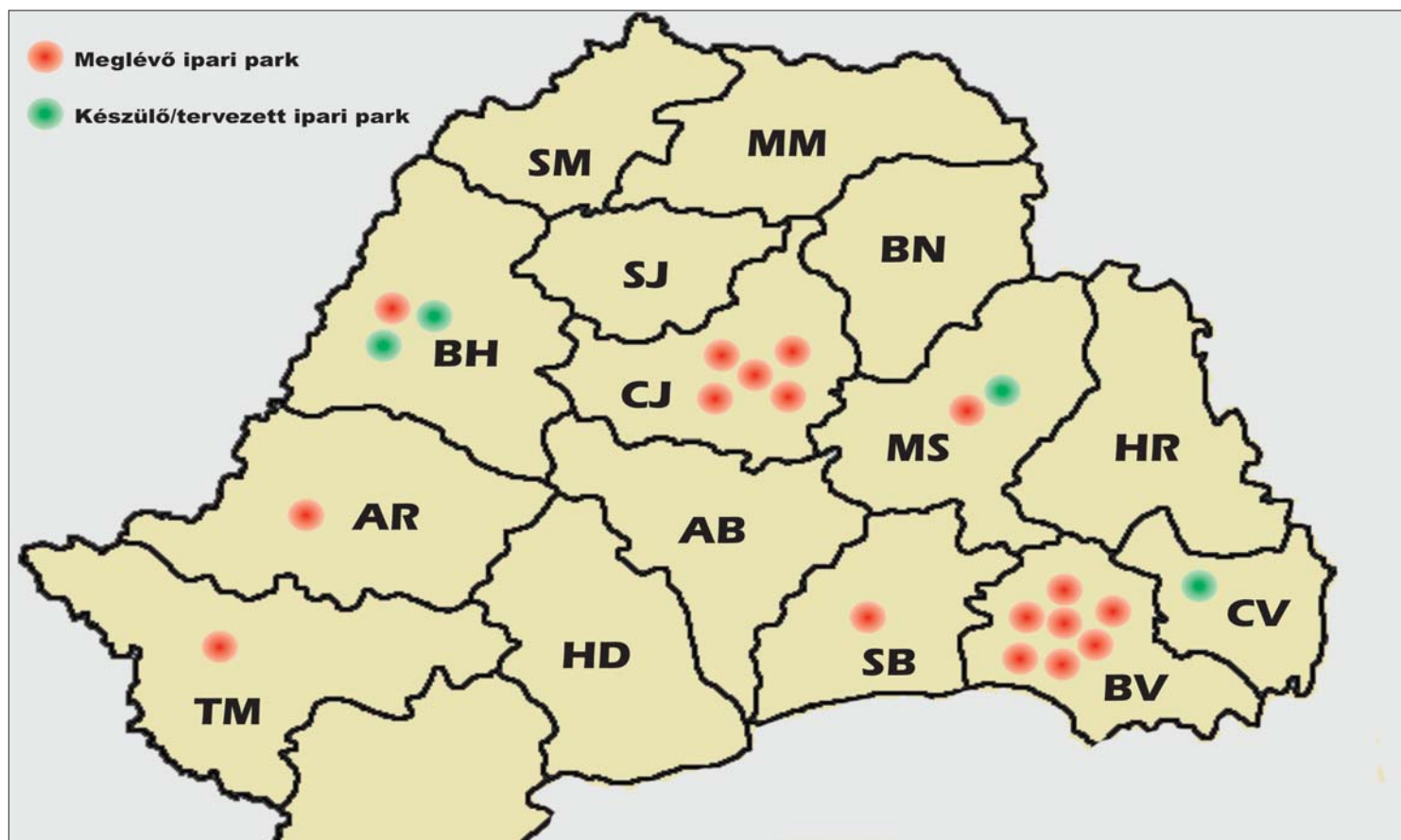
Ortodox költségvetés

A hazai költségvetés legfőbb összeállítója nem csupán vallásukban, hanem közgazdasági gyakorlatukban is ortodoxok, hiszen jelentős összegeket szánnak az infrastrukturális beruházásokra, ideértve az uniós alapokat is. Mindez azonban, akár csak a továbbra is fenntartott kiadásstop, csak akkor vezethet eredményre, ha sikerül megszabadulni a korrupciótól. ▶

Székedi Ferenc

„Parkosítják” az ipart

Befektetésösztönző beruházásokkal dacolnának a válsággal az erdélyi megyék

Az elhúzódó gazdasági válság ellenére „előremenekül” több erdélyi település önkormányzata is, amikor újabb ipari parkok létrehozására különít el összegeket. Befektetői érdeklődésben nincs hiány, konkrét ajánlatokban azonban annál inkább. A lapunknak nyilatkozó befektetési tanácsadó szerint az igyekezet üdvözlendő, hisz Romániában jelenleg távolról sincs annyi ipari park, amennyi egy jól működő gazdasághoz szükséges lenne. **6. oldal ▶**

Húsz százalék alatt Kolozsvár

Cs. P. T.

▶ Tizenhét százalékra csökkent Kolozsváron a magyar lakoságra aránya az októberi népszámlálás nem hivatalos adatai szerint – értesült az ÚMSZ. Lapunk információit tegnap László Attila alpolgármester nem erősítette meg. Arra hivatkozott, az adatok összesítése még folyamatban van. A legutóbbi, 2002-es népszámláláskor 19 százalék volt a magyarok aránya a kincses városban. Mivel az arány nem érte el a húsz százalékot, a törvény nem kötelezhette magyar helynévnyitást elhelyezésére az önkormányzatot. **Folytatása a 7. oldalon ▶**

Tigrisvadászat Szebenben

▶ Halálra rémisztette a nagy-szebenieket tegnap egy szibériai tigris, amelynek sikerült kiszabadulnia a helyi állatkert-

A vadállat az állatkertből szabadult ki, és egy erdőben lőtték le. Fotó: Mediafax

Román–holland Schengen-háború

ÚMSZ

▶ A korábbi tervekkel ellentétben napirendre sem vették az uniós belügyminiszterek tegnapi tanácskozásán Románia és Bulgária schengeni övezethez történő csatlakozásának kérdését, miután Hollandia egyértelműen bejelentette: továbbra sem támogatja a két ország „bebocsátását” a határmentes régióba. A NewsIn szerint a belügyminiszterek kérni fogják: 2012 márciusáig legyen világos a csatlakozás menetrendje. A bolgár sajtó szerint a tanácskozáson elfogadják Románia és Bulgária többlépcsős csatlakozási menetrendjét. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

HIRDETÉS

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Kétszemélyes wellness-hétvége a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Röviden

Verespatak: döntés januárban

„A Műszaki Elemzési Bizottság egy, de legfennebb két alkalommal túl össze, mielőtt végső döntést hoz a verespataki bányatervezési engedélyeztetésének ügyében” – jelentette ki újságírói kérdésre válaszolva Borbély László. A környezetvédelmi és erőforrásügyi miniszter elmondása szerint a bizottság következő ülésére január folyamán kerül sor. A *Mediafax* információi szerint a kormány az államnak kedvezőbb feltételeket próbál kialakítani: a Gabriel Resources vállalattal a társasági tőkéje arányának a 22,5 százalékra való növelése érdekében tárgyal.

Véres merénylet Belgiumban

Négyre emelkedett a belgiumi Liege-ben elkövetett merénylet halálos áldozatainak a száma, miután tegnap késő délután ketten a kórházban behaltak sérüléseikbe. A sebesültek száma a legfrissebb beszámoló szerint eléri a 75-öt, többen közülük továbbra is súlyos állapotban vannak. A merénylet, a büntetett előéletű Nordine Amrani, akit három évvel ezelőtt tiltott fegyverbirtoklásért, bünszövegetben való részvételért és vadkendertermesztésért börtönbüntetésre ítélték. A merénylet több gránátot robbantott, egyebek között egy buszmegállóban, majd egy géppisztolyból is lövöldözni kezdett. Később menekülni próbált, végül a rendőrök lelőtték.

Kivonulás Irakból – méltósággal

Az amerikai csapatok az év végén méltósággal és emelt fővel távoznak Irakból – jelentette ki Barack Obama amerikai elnök, miután a Fehér Házban fogadta Núri al-Málíki iraki miniszterelnököt. Az elnök hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok a kivonulás után sem hagyja magát az iraki népet.

Megrohamozták a kijevi bíróságot

Julija Timosenko mintegy kétezer híve megostromolta tegnap délelőtt a kijevi fellebbviteli bíróság épületét, ahol megkezdődött a hivatali hatalommal való visszaélés vádjával hétévi börtönre ítélt volt kormányfő fellebbviteli tárgyalása. A tárgyalást a bíróság végül mára elnapolta, hogy az elítélt, aki tegnap betegségére hivatkozva nem jelent meg, részt vehessen a tárgyaláson.

Antall Józsefre emlékeztek

Antall Józsefre (*képfőképen*) emlékezett a Fidesz a volt magyar miniszterelnök halálának 18. évfordulóján a budapesti Parla-

mentben. Varga István kiemelte Antall külpolitikáját, amit az elhunyt politikus úgy határozott meg, hogy lélekben 15 millió magyar miniszterelnökének érzi magát. Hende Csaba honvédelmi miniszter azt mondta, Antall József teremtette meg a magyar külpolitika alapjait, amelyben a transzatlanti integráció, a jó szomszédtság és a kisebbségvédelem volt a prioritás.

Titokzatos mérgező Berlinben

Napról napra nő Berlinben a rejtélyes mérgezéses esetek száma, tegnapi adatok szerint egy mikulásruhába öltözött ismeretlen férfi legkevesebb tizenegy embert mérgezhettek meg karácsonyi vásárokon osztogatott röviditalal. A titokzatos mérgezővel összefüggésbe hozható esetek száma így 11-re emelkedett.

Betörők Tőkésnél

ÚMSZ-összeállítás

► Ismeretlenek betörték Tőkés László európai parlamenti képviselő budapesti, VI. kerületi irodájába. A betörők az Andrassy úti házban befeszítették a három vasráccsal és biztonsági zárral is védett bejárati ajtót, behatoltak, majd a szekrényeket kiforgatták. A falról leverték a képeket, és az Európai Parlament alelnökének szobájában is szétdobálták az iratgyűjtőket. Tőkés László kabi-

netvezetője, Nemes Csaba elmondta: amikor reggel ki akarták nyitni az irodát, odabent „vandál pusztítás” nyomaira bukkantak.

A budapesti kabinetvezető azt mondta: egyelőre nem tudják megállapítani, hogy mi történt az irodából, de úgy vélik, a betörők pénz után kutathattak. Nemes Csaba közlése szerint értesítették a rendőrséget, és a bűnügyi helyszínelés megkezdődött.

Tőkés László, akkor még független európai parlamenti képviselő

2008. márciusában nyitotta meg irodáját a magyar fővárosban.

A megnyitó alkalmából tartott sajtótájékoztatóon Tőkés elmondta: a magyarság ügyét immár három helyen, a budapesti mellett a már korábban megnyitott brüsszeli és sepsiszentgyörgyi irodában is képviseli. Hozzátette: a brüsszeli iroda az erdélyi magyarság nemzetközi képviseletét, a budapesti a nemzeti képviseletet hivott szolgálni. ◀

Nemes Csaba, Tőkés irodavezetője a feldúlt budapesti irodában. Az ismeretlen tettesek pénzt kereshettek Fotó: MTI

Kanada felmondta Kiotót

Gy. Z.

► A kanadai környezetvédelmi miniszter bejelentette, hogy az ország kilép a klímaváltozásról szóló kiotói egyezményből. Peter Kent Torontóban azt mondta, hogy „Kanada számára Kiotó a múlt”. Kanada az első olyan ország, amely felmondja a nemzetközi egyezményt. A miniszter azt is mondta, hogy Kanadának 13,6 milliárd dollárba kerülne, ha az ország vállalná a kiotói jegyzőkönyv rá eső részét. A *Reuters* jelentése szerint Kanada támogat egy olyan új globális megállapo-

dást, amely alapján csökkenteni lehet az üvegházhatású gázok kibocsátását, de ragaszkodik ahhoz, hogy az kiterjedjen minden országra, beleértve Kínát és Indiát is, amelyekre jelenleg nem vonatkoznak a kiotói célok. Az ENSZ vasárnap befejeződött durbani klímakonferenciáján a világ országai elismerték, hogy nem elegendők a klímaváltozás kordában tartásához az eddigi vállalások, néhány éven belül mindenkire egyformán kötelező szabályok kellenek. A megállapodás-hoz az kellett, hogy a tárgyalások az összeomlás szélére kerüljenek.

A tanácskozáson Románia tárgyalói szerepkörrel rendelkezett, az EU-tagok közül Lengyelország, Dánia, Nagy-Britannia, Olaszország, Németország, Magyarország és Franciaország társaságában.

Borbély László a durbani konferencia végső döntéseinek előkészítéséért felelős munkacsoport tagjaként olyan klímaváltozással kapcsolatos megállapodás szükségességét hangsúlyozta, amelynek előírásai globális érvényűek volnának, megtartanak a 2012 végén lejáró kiotói jegyzőkönyv intézményi felépítését. ◀

Kelemen: Székelyföld fejlődik

ÚMSZ

► A Székelyföldi Akadémia év végi záróeseményét tartották meg Hargita Megye Tanácsának szervezésében tegnap Csíkszeredában. Az esemény meghívottja, Kelemen Hunor szövetségi elnök felszólalásában a kezdeményezés fontosságát is hangsúlyozta. „A gazdasági válság nem kerülte el ezt az országot, Székelyföldet sem. Minden közösség keresi a megoldásokat, keresi a kiutat a jelenlegi helyzetből, amelyet morális válság előzött meg. Nézetem szerint ezt kell nekünk mihamarabb orvosolnunk. Ez pedig mindannyiunk közös felelőssége, az értelmiség szerepe pedig ebben a helyzetben sokkal fontosabb, mint bármikor máskor” – mondta megnyitóbeszédében Kelemen Hunor.

Az RMDSZ elnöke azonban úgy látja, a válság és a mindennapi problémák ellenére Székelyföld fejlődik, épül és erősödik.

„Önkormányzati vezetőink és közösségeink is tudják, hogy a mi dolgainkat más nem oldja meg helyettünk, szükség van minden székelyföldi, tenni akaró és tenni tudó ember segítségére és tapasztalatára. A Székelyföldi Akadémia is ehhez járult hozzá, a közös tervezést és a közös cselekvést szorgalmazta, ezt kell nekünk tovább vinnünk. Ha így teszünk, akkor az erdélyi magyar társadalom nem lesz széteső, hitét és reményét veszített közösség” – hangsúlyozta Kelemen Hunor.

Borbély Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke köszöntőjében kiemelte: „A Székelyföldi Akadémia a párbeszéd, a kapcsolattartás intézménye. A döntéshozatalban a legfontosabb a háttér-munka, az, hogy helyi szinten is legyen lehetőség beleszólni a döntés-előkészítésbe. Csodát várni nem szabad, de hinni kell a közös gondolkodás erejében” – mondta Borboly. ◀

Szíria: ötezernél több halott

Hírösszefoglaló

► Valószínűleg már több mint ötezer a szíriai erőszakcselekmények halálos áldozatainak száma – közölte hétfőn az ENSZ emberi jogi főbiztosa a Biztonsági Tanácsban. Ez a szám ezerrel több, mint ahány áldozatról a főbiztos, Navi Pillay (*képfőképen*) alig tíz nappal korábban beszámolt. Az áldozatok között civilek, katonaszökevények és olyan katonák vannak, akiket kivégeztek, mert nem voltak hajlandók civilekre lőni. Nincsenek köztük az ellenzékiek által lelőtt katonák és rendőrök, akiknek számát a damaszkuszi kormány 1100 főlé teszi – tette hozzá Pillay.

A BT-ben Gérard Araud francia ENSZ-nagykövet kijelentette: a Biztonsági Tanács erkölcsileg felelős azért, ami most az arab országban történik. Utalt arra, hogy a BT mindaddig nem tudott elfogadni egy Damaszkuszt elítélő határozatot. Mark Lyall Grant

MTI

► Az állampolgárság témájában volt verbális „pengeváltás” hétfőn késő este az Európai Parlament strasbourgi ülésén egy szlovák és egy magyar EP-képviselő között. Sergej Kozlík, aki a Vladimír Meciar volt szlovák miniszterelnök által alapított párt színeiben, a liberális frakcióban ül, az ügynevezett egyperces hozzászólások során azt tette szóvá, hogy Magyarország „etnikai alapon, az állammal való tényleges kapcsolat hiányában is” lehetővé tette a magyar állampolgárság „nem szokványos megszerzését”. Kozlík szerint a válaszként meghozott szlovák intézkedés nem ellentétes az európai jogrenddel. A felszólalásra Szegedi Csanád, a Jobbik képviselője válaszolt. Szerinte „Szlovákia folytatja ámokfutását”, és a „sovén” szlovák kormányzat célja „a magyarság lerafordítása” a térségről. Az EP megszavazta tegnap az Európai Unióon kívüli országokból érkezettek legális munkavállalását és tartózkodását könnyítő jogszabályt, amely szerint a külföldieknek ehhez egyetlen, egységesen érvényes engedéllyel kell rendelkezniük. A témában illetékes biztos, a belügyekért felelős Cecilia Malmström emlékeztetett, hogy a szabályozás egyértelművé teszi a legális munkavállalók jogait is, amelyek lényegében megegyeznek majd az unióon belüli alkalmazottakéval. Gyors folyamatra számít a múlt héten elhatározott új szerződés elkészítését illetően – jelentette ki az EP ülése előtt Herman van Rompuy, az európai unió tagországok állam- és kormányfői tanácsának elnöke. Várakozásai szerint legkésőbb márciusra az új szöveget aláírják, és rá néhány hónappal ratifikálható lesz. Hozzátette: ebben számít az EP együttműködésére is. A képviselők előtt van Rompuy és José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is méltatta, hogy a múlt heti európai unió csúcstalálkozón született megállapodást Nagy-Britannia kivételével az összes tagország támogatta. ◀

brit és Peter Wittig német nagykövet is kijelentette, hogy a BT most már nem hallgathat tovább, cselekednie kell. Moszkva visszatúsítja azokat a vádakot, hogy megbénítaná az ENSZ Biztonsági Tanácsának munkáját Szíriával kapcsolatban. Szergej Lavrov orosz külügyminiszter ugyanakkor hangsúlyozta, hogy Oroszország ellenzi a Szíria elleni büntetőintézkedéseket. ◀

Tart a Schengen-háború

Folytatás az 1. oldalról

Így március 25-ig meg kellene történnie a légi és a tengeri csatlakozásnak, majd július 31-én a határátkelőknél kellene felszámolni az ellenőrzési pontokat.

Hatályban a holland vétó

A holland kormányfő azonban már azt is kilátásba helyezte, hogy országa márciusban is élni fog a vétójogával. Gerd Leers holland bevándorlásiügyi miniszter tegnap leszögezte, országa nem kapott olyan információkat, amelyek arra készítenék, hogy megváltoztassa álláspontját. Hozzátette: ezért dönteni csak az Európai Bizottság ellenőrzési és együttműködési mechanizmus keretében jövő februárban közzéteendő jelentése ismeretében fogunk. „Nem a holland zöltségek sorsáról, hanem a jogállamiság biztosításáról és a korrupcióellenes harc hatékonyságáról beszélünk. Időtálló eredményeket szeretnénk látni ezeken a területeken” – fejtette ki Leers, hozzátéve, Hollandia nem Románia és Bulgária ellensége, hanem Európa barátja.

„Zöltségeket” beszélnek

A bevándorlásiügyi miniszter nem véletlenül emlegette a zöltségeket. Traian Băsescu román államfő ugyanis a múlt heti EU-csúcs után többé kevésbé burkoltan a holland termékek bojkottjára buzdította a romániai lakosságot. Szombat este egy bukaresti hipermarketben tett bevásárló körútja után kijelentette: „kerültem a holland veteményt”.

Az államfő kijelentéseire reagálva Esther de Lange holland néppárti EP-képviselő még hétfőn kilátásba helyezte, hogy másnap egy-egy kosár holland zöltséggel kedveskedik majd a parlamentben romániai kollegáinak. „Be akarom bizonyítani nekik, hogy nincs semmi gond a veteményeinkkel, és Románia nem tilthatja be politikai okokból az exportjukat” – mondta a holland politikus, akinek tegnapi tervezett akciója végül elmaradt. Winkler Gyula RMDSZ-es képviselőtől megtudtuk, Esther de Lange tegnap felke-

reste az Európai Néppárt romániai delegációját. „Közösen megbeszéljük, hogyan jutott ide Románia schengeni csatlakozásának kérdése. Abban maradtunk, hogy ezt az ügyet a Néppárton belül kellene tisztázni” – mondta az ÚMSZ-nek Winkler. Személyes véleményként hozzátette: a román államfő szombati gesztusa politikai válasz volt Hollandia álláspontjára. „A holland vétó is tulajdonképpen politikai állásfoglalás volt, erre reagált politikusként Traian Băsescu. Lehet vitatkozni azon, hogy helyesen járt-e el” –

mondta az EP-képviselő. Traian Băsescu egyébként a brüsszeli EU-csúcs utáni sajtótájékoztatóján már hevesen támadta a holland kormányt, amely szerinte megszegi az uniós szerződéseket. Megjegyezte: a csempészárúk és a kábítószer nem a romániai Albița határállomáson, hanem hollandiai Rotterdam kikötőn keresztül jutnak be az Európai Unió területére. „És nem Románia törvényesítette tehetetlenségéből a prostitúciót és a kábítószer-fogyasztást, hanem Hollandia” – fogalmazott az államfő. ◀

A légi és a tengeri csatlakozás után, július 31-én a határátkelőknél kellene felszámolni az ellenőrzési pontokat

„Kőbe vésett” költségvetés

Cs. P. T., M. Á. Zs.

► Elfogadta a 2012-es állami költségvetés 48 cikkelyét tegnap a parlament két házának összevont plénuma, és elkezdte a minisztériumok büdzséjét is tartalmazó mellékletek megvitatását. Végső szavazásra holnap este 8 órakor kerül sor.

A plénum elvetette az ellenzéki honatyák összes módosító indítványát, csupán a költségvetési szakbizottság két javaslata járt sikerrel. A Szociál-Liberális Szövetség (USL) hevesen kritizálta a büdzsétervezet 42. cikkelyét, amely „150 ezer közalkalmazott elbocsátását előlegezi meg”. A kérdéses fejezet arra kötelezi az önálló költségvetéssel rendelkező fő hitelutalványozókat, hogy küldjék meg a Pénzügyminisztériumnak részletes szervezeti struktúrájukat, az államilag finanszírozott állások számát és a tervezett 2012-es bruttó átlagbér szintjét.

Máté András képviselőházi frakcióvezető az ÚMSZ-nek elmondta, szándékában áll a plénumban is fenntartani az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) költségvetésének jelentős megnyírbálására tett javaslatát. Ezt az indítványt korábban a parlament jogi szakbizottságai együttes ülésükön meg is szavazták, ám a pénzügyi és költségvetési szakbizottság elvetette. Máté

arra alapozta indítványát, hogy nem részesülhet költségvetési támogatásban olyan intézmény, amelyik nem tud elszámolni a működésére fordított összegekkel. A politikus egy 2011-es számvetőségi jelentésre utalt, amely szerint 2008–2010 között az ANI összesen 500 ezer lej értékben halmozott fel olyan költséget, amelyeket nem tudott megindokolni.

Erdei István RMDSZ-es képviselő tegnap előrebocsátotta, hogy a szövetség megszavazza a költségvetést, bár neheztel a kormányra, hogy nem tartotta be a büdzsé benyújtásának törvényi megszabta határidejét. „A költségvetés megszavazása az európai és a globális gazdasági válság idején történik, ezért nehéz reális képet alkotni a román gazdaságot illetően. Ilyen mostoha körülmények között nem lehet mindenkinek a kedvére tenni. Amit biztosan tudunk és támogatunk, azon alapszik, hogy a költségvetés igyekszik összehangolni a beruházási rendszert a szociális védelemmel” – fogalmazott Erdei István.

A Boc-kabinet által november 25-én elfogadott büdzsétervezet 579,6 milliárd lejes bruttó hazai termékkel, 3,4 százalékos inflációval, 4,5 százalékos munkanélküliséggel, 4,7 százalékos államháztartási hiánnyal és 2117 lejes bruttó átlagbérrel számolt. ◀

Alkotmányban rögzítenék az EU-csúcs szigorításait

ÚMSZ

► Ma délután konzultál a parlamenti pártok vezetőivel Traian Băsescu államfő az uniós pénzügyi fegyelem szigorítását célzó új szabályozási egyezménytervezetről. Mint ismeretes, a múlt hét végi EU-csúcson Băsescu – az euróövezeten kívüli országok szószólójaként erőteljesen lobbizott annak érdekében, hogy a megállapodás ne szorítkozzon a közös pénzeszközök használatára 17 tagállamra.

Az ellenzéki pártok már az EU-csúcs napján kifogásolták, hogy Traian Băsescu a parlament megkérdezése nélkül kötelezte el az országot az új egyezmény mellett. Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök felelőtlennek nevezte az államfőt, de ugyanakkor jelezte, elviekben egyetért azzal, hogy az alkotmányba foglalják azt, hogy a mindenkori kormány nem lépheti át a háromszázalékos költségvetési hiányt. Ugyanakkor leszögezte, az alaptörvény módosításáról csakis a parlamenti választások útján legitimitást szerzett törvényhozás dönthet. Utóbb a Szociál-Liberális Szövetség (USL) vezetői különálkalmazóként kértek Traian Băsescutól, amit a tegnap esti lapzártánkig még nem kaptak meg.

Emil Boc kormányfő, a Demokrata Liberális Párt (PDL) elnöke szerint az uniós egyezménytervezethez való csatlakozással Románia biztosítja azt, hogy 2015-ben az euróövezet tagjává váljék. Pontához hasonlóan Boc is egyetértett azzal, hogy az alkotmányban rögzítsék a költségvetési hiány háromszázalékos szinten tartását. A miniszterelnök azt is szeretné, ha az alaptörvény módosítása kiterjedne az egykamarás parlament felállítására és a honatyák számára háromszázra való korlátozására. Hozzátette, ha ebben most sikerül megegyezni, akkor 2012 áprilisában meg is lehetne tartani az alkotmánymódosításhoz szükséges népszavazást.

Kérdésünkre tegnap Máté András képviselőházi frakcióvezető még nem tudott részleteket arról, hogy milyen álláspontot képvisel ma az RMDSZ az elnöki hivatalban tartott konzultáción. Magánvéleményként elmondta: szerinte nincs szükség alkotmánymódosításra az uniós szintű kormányközi megállapodás romániai rögzítéséhez. A jogász-politikus az ellenzék szószólóihoz hasonlóan úgy véli, ehhez elég lenne egy speciális törvény elfogadása, amelyet csak kétharmados többséggel lehet majd módosítani. ◀

Ortodox költségvetés

Ennyi a havi jövedelmünk és ennyi a kiadásunk.

Ezenkívül karácsonyra már szeptembertől takarékoskodunk, mert mindenkinek illik venni valamilyen apróbb vagy nagyobb ajándékot. Kissé le-

Székedi Ferenc egyszerűsítve így néz ki egy család költségvetése, országos tételekben azonban más a helyzet.

A költségvetés kormány általi összeállítása és parlament általi jóváhagyása egyben költségvetési, úgynevezett fiskális politikát is jelent, amely még a szabadpiac körülményei között is egy ország gazdasági életének a meghatározó eleme. Nem véletlen tehát, hogy ezekben a napokban mind Magyarországon, mind Romániában, de egész sor más európai országban is olyan sok szót hallunk a költségvetésről. Ezt ugyanis olyan sarokszámokkal kell elfogadni, hogy az állam képes legyen biztosítani saját alrendszerének a működését, de ugyanakkor fizetni tudja küladósságait is az egyre inkább globalizált, és éppen ezért meglehetősen szövevényes gazdasági-pénzügyi térben.

Az egészségügy, társadalmi ellátás, közigazgatás csakis úgy működtethető, ha megfelelő jövedelem áll rendelkezésre, illetve a bevételek és kiadások az előbbi javára billennek el. Amennyiben ezt az állapotot nem sikerül létrehozni, és éppen az ellenkezője érvényesül, akkor a deficitet hitellekből kell pótolni, és ez méginkább fokozza az eladósodást.

Az állami bevételek növelése és a kiadások csökkentése több úton-módon érhető el: az előbbinek legfontosabb eszköze a gazdaságélénkítés, illetve az ezzel kapcsolatos adópolitika, a másodiknak pedig a megszorítások, amelyeket a kormányzatok különböző álnevekkel próbálnak reformnak, átszervezésnek vagy éppen megújításnak nevezni.

Manapság – különösképpen a sajátos magyarországi fiskális politika üzeneteként – a nem hagyományos intézkedéseket gyakran nevezik unortodoxnak, azt jelezve, hogy ezek eltérnek a hagyományos, jól bevált modellektől. A tudományként értelmezett közgazdaságtan azonban leszögezi a maga sarkigazságait, és ezek közül az egyik legfontosabb, hogy válság esetén olyan állami beavatkozásokra van szükség, amelyek lehetővé teszik a munkaerő hatékony kihasználását, és ennek eredményeként a kereslet fokozódását. Ilyenkor az utak építése, jelentős infrastrukturális beruházások megvalósítása az optimális megoldás.

Ha ilyen szempontok alapján közelítjük meg Románia költségvetés-tervezetét, akkor úgy tűnik, a hazai költségvetés legfőbb összeállítói nem csupán vallásukban, hanem közgazdasági gyakorlatukban is ortodoxok, hiszen jelentős összegeket szánnak az infrastrukturális beruházásokra, ideértve a jóval nagyobb mértékben lehívható uniós alapokat is. Mindez azonban, akár csak a továbbra is fenntartott kiadásstop, csak akkor vezethet eredményre, ha egy kissé csillapodó világ körülményei között sikerül megszabadulni a még mindig igen jelentős mértékű hazai korrupciótól.

Román lapszemle

Az előző évektől eltérően idén a tél beköszöntével sem álltak le az út, illetve autópálya-építési munkálatok. Mindez egyrészt az enyhe időjárásnak, másrészt pedig a csúcstechnológiának köszönhető, amely még fagypontra is lehetővé teszi az aszfaltozást. (Capital) ► Egy holland hölgy tizenkét temesvári árvtól fogadott örökbe, és további kettő adoptálására vár az elkövetkezőkben. (Adevărul) ► Országos viszonylatban Dobruzsában a legdrágább a mezőgazdasági öntözőrendszer üzemeltetése: egy liter öntözésre használt víz drágább, mint a tej. (România liberă)

Románia: bűnözésből „jeles”

Jóllehet mind a hazai, mind pedig a nemzetközi közvélemény előtt teljesen nyilvánvaló, hogy Románia schengeni csatlakozása korántsem a műszaki követelmények teljesítésén múlik – ilyen szempontból az ország valóban nagyrészt eleget tesz a követelményeknek –, hanem elsősorban a megfélemezhetlen korrupció és bűnözés, továbbá az igazságszolgáltatás tehetetlensége miatt késlekedik, az ország illetékesei gyakorlatilag semmit sem tesznek a helyzet javításáért.

Bogdán Tibor

▶ A legfrissebb hivatalos kimutatásoknak megfelelően Romániában az utóbbi két évben is folyamatosan nőtt a bűnözés, amely – immár belügyi források szerint is – aggasztó méreteket öltött.

Több dosszié – még több büntett

Bár a hivatalos adatok értelmében az idei év első hat hónapjában a bűnüldöző szervek jóval több ügycsomót oldottak meg, mint az előző esztendő hasonló időszakában, ugyanakkor azonban – a pohár üres felét néz-

ve – a bűncselekmények száma aggasztóan megnőtt a jelzett időszakhoz képest. Ráadásul a bűncselekmények megszorodása nagyjából egybeesik a Boc-kormány(ok) időszakával, hiszen a dossziék mintegy 90 százaléka a 2009. és 2010. esztendőben elkövetett cselekedetekre vonatkozik.

A hivatalos statisztikákból egyben az a (szomorú) következtetés is levonható, hogy Traian Igaş demokrata liberális belügyminiszter képtelennek bizonyult meghozni a szükséges intézkedéseket a bűncselekmények megelőzésére – ami egyben a jelenség leküzdésének egyik legbizto-

sabb módja lenne. A romániai bűnözés helyzetét elemező dokumentum ráadásul egyrészt csak az idei esztendő első hat hónapját fogja át, másrészt pedig csupán a vád alá helyezett bűnözők által elkövetett tetteket tartalmazza. Ami egyben azt is jelenti, hogy a valóságban sokkal több bűncselekményt követtek el a szóban forgó két esztendő során, mint amennyiről az elemzés számot ad.

„Király”: a csempészs

A bűncselekmények „király” a csempészs. Ilyen tekintetben idén 326 százalékkal több gyanúsítottat küldtek

bíróság elé, mint egy évvel korábban. Ez magában foglalja a határon túli csempész-hálózatok akcióinak megszorodását is, ami igencsak rossz ómennek tekinthető Románia hön óhajtott schengeni tagsága szempontjából.

A prostituáltakat futtató maffiacsoportok az „előkelő” második helyen állnak a romániai bűnözési statisztikában. Ennek a bünténynek a gyakorisága „csupán” 190 százalékkal emelkedett, a „bronzérmes adócsalást” pedig 70 százalékkal többen követték el.

Csaknem ugyanennyivel – 65 százalékkal – nőtt az embercsempészet.

Mindezzel a bűnözési statisztikák kísértetiesen hasonlítanak a kilencvenes évek végén készült feketelistákhoz.

Ami az igazságszolgáltatás elé állított elkövetők számát illeti, az idei esztendő első félévében megközelítette 32 500 főt. Az 11 százalékkal több, mint ahány bűnözőt a tavalyi év hasonló időszakában a törvény elé küldtek. A trend alapján már most meg-

állapítható, hogy év végére mintegy 53-65 ezer fő ellen indul majd hivatalosan is bírósági eljárás.

SRI: még nem maffia

A romániai bűnözés aggasztó méreteket öltött – ezt maga a legfontosabb romániai titkosszolgálat, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) igazgatója sem tagadja. Liviu Maior csupán azt szeretné tisztázni mindennek kapcsán, hogy az országban még semmiképpen sem alakultak ki a nyugati államokban megjelent maffiózó struktúrákhoz hasonló hálózatok. Szerinte ezért a maffia megjelölést nem lehet a romániai bűncsoportokra alkalmazni. Azt maga sem cáfolja, hogy Romániában létezik szervezett bűnözés, ám mindennek kapcsán egyben leszögezi: az nem rokonítható a klasszikus értelemben vett maffiával. Igaz, azt is elismeri, hogy a Romániában jelenleg meglévő bűnözési struktúrák a maffia „akcióbeli és szerveződési előszakaszát” jelent-

hetik. Mindezek után természetesen arra a következtetésre jutott, hogy most kell a leghatározottabban fellépni a szervezett bűnözés ellen, mielőtt a maffiára jellemző struktúrák Romániában is megjelenhetnének. Liviu Maior szerint azonban – legalábbis egyelőre – ettől még nem kell tartani. „A maffiastruktúrák kialakulásának megelőzéséért folytatott küzdelmet a Román Hírszerző Szolgálat nemzetbiztonsági követelménynek tekinti” – szögezte le a legfőbb romániai titkosszolgálat vezetője.

Politikai megfigyelők szerint azonban az legalábbis nyugtalanítónak tekinthető, hogy a Román Hírszerző Szolgálat szerint a kibontakozni kívánó maffiastruktúrák céljaik eléréséhez könnyszerrel felhasználhatnak emberjogvédő nem kormányzati szervezeteket, amelyek – éppen az emberi szabadságjogok védelmére hivatkozva – felléphetnek a szervezett bűnözés és a maffia térhódítását megakadályozni kívánó törvények elfogadása ellen. ◀

Közép-Kelet-Európa gazdasági esélyei

Az euróövezeti viharok Közép-Kelet-Európa jelentős térségeit sodorják recesszióba 2012-ben.

MTI/ÚMSZ

▶ Az euróövezet várhatóan az egész jövő évet recesszióban tölti, és ennek „sokkját” megsínylik a közép-kelet-európai gazdaságok is – így hangzik londoni felzárkózó térségi elemzők legfrissebb helyzetelemzése. A volt kommunista tömb országai kapcsán a citybeli vélemények ugyanakkor megosztanak: egyesek szerint például Magyarország esetében jövőre lesz némi növekedés, mások ugyanakkor a magyar, sőt a cseh és a román gazdaságban is visszaesést jósolnak.

„Átszivárgás” – egy az egyben?

A City egyik legnagyobb befektetési bankcsoportja, a Barclays Capital felzárkózó piaci elemzőstábjá befektetőknek szánt átfogó negyedéves előrejelzésében közölte, hogy a cég az előző prognózisában szereplő 1,6 százalékos növekedés helyett most már 0,2 százalékos euróövezeti GDP-visszaesést vár 2012 egészében.

A stáb szakértői szerint egy ilyen növekedési sokk várhatóan „egy az egyben” átszivárog a legtöbb közép- és délkelet-európai gazdaságba. A magyarországi kilátásokról a Barclays Capital elemzői úgy vélekednek, hogy a magyar gazdaság jövőre „a legjobb esetben nulla körüli” növekedést érhet el;

a prognózishoz fűzött táblázatos előrejelzésben 0,1 százalékos magyar GDP-emelkedés szerepel 2012 egészére. Egy másik nagy londoni elemzőcsoport, a Capital Economics szintén a napokban ismertett jövő évi előrejelzésében azonban 1,5 százalékos magyar gazdasági visszaesést jósol 2012-re, és Csehországban is 0,8, Romániában pedig 0,5 százalékos GDP-csökkenést valószínűsít. A Capital Economics felzárkózó térségi közgazdasági szerint az euróövezeti viharok Közép-Kelet-Európa jelentős térségeit sodorják recesszióba 2012-ben. A ház szerint az euróválság járványa három csatornán át fertőzheti meg az európai felzárkózó gazdaságokat. Az egyik a kereskedelem; erre Közép-Európa legnyitottabb gazdaságai érzékenyek, mindenképp Magyarországot, Csehországot és Szlovákiát. A másik „járványtényező” a tőkebeáramlás gyengülése; ez Törökországot teszi különösen sebezhetővé, tekintettel a GDP-érték 10 százalékaéhoz közelítő török folyómerleghiányra.

A Capital Economics szerint a harmadik, és potenciálisan a legveszélyesebb „járványkövetítő” a bankszektor, ezen belül is különösen akkor, ha a nyugat-európai anyabankok visszafogják keleti érdekeltségeik rövid távú finanszírozását.

A cég londoni elemzői sze-

Az egyik legnagyobb londoni, citybeli befektetési bankcsoport, a Barclays Capital székháza

rint ez a kockázat leginkább Magyarországot, Horvátországot, Ukrainát és Bulgáriát érinti.

Szöszegő bankok?

Erre a problémára a Barclays Capital felzárkózó piaci közgazdasági is felhívták a figyelmet szerdai térségi prognózisukban. A ház szerint az amerikai Lehman Brothers nagybank csődjé után kidolgozott Bécsi Kezdeményezés alapján – amelyben a londoni Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak (EBRD) és az IMF-nek kulcsszerepe volt – a nyugat-európai bankok kötelezettséget vállaltak kelet-európai érdekeltségeik finanszírozásának fenntartására, ám úgy tűnik, hogy a legutóbbi szabályozói lépések ennek ellenkezőjére ösztönzik a tulajdonos bankokat.

A cég londoni elemzői szerint erre példa az osztrák bankfelügyeleti hatóság minap bejelentett új szabályozási irányelve. A Barclays Capital szerint ez ugyan nem a tényleges kivonulást szorgalmazza, mégis azt sugallja, hogy a bankok fogják vissza közép-kelet-európai érdekeltségeik külső finanszírozását. A Barclays Capital londoni elemzői ezzel az osztrák felügyeleti hatóságok november végi rendelkezésére utalnak, amelynek alapján a közép-kelet-európai piacon jelen lévő osztrák bankoknak már 2013 januárjára – a végső határidő előtt hat évvel – teljesíteniük kell a szigorított Bazel-III-as tőkeegyelemlési előírásokat, emellett biztosítaniuk kell azt is, hogy keleti érdekeltségeik kinnlevőség-betétállomány rátája az új folyósítások esetében a jövő évtől nem haladhatja meg a

110 százalékot. Szerdai elemzésében a Barclays Capital ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy a magyar bankrendszerben jelenleg 137 százalék az átlagos kinnlevőség-betétállomány ráta, vagyis a magyar bankszektor erősen függ a külső finanszírozástól.

Recesszió – minden vonalon?

A térség egészének növekedési kilátásait tekintve a Barclays Capital elemzői – a Capital Economics londoni közgazdaságihoz hasonlóan – szintén recessziót várnak Csehországban, de nem az egész jövő évre: a ház szerdai előrejelzése szerint a cseh GDP-érték az idei negyedik és a jövő évi első negyedévesítésében, vagyis a cseh gazdaság e prognózis szerint

időleges, technikai recessziót él át.

A Barclays Capital londoni elemzői szerint mindazonáltal Csehország egész éves növekedési kilátásai sem fenyegek: a cég 2012 egészére 0,5 százalékos cseh GDP-emelkedést valószínűsít, megjegyezve, hogy e prognózist lefelé ható kockázatok terhelik.

A jövő évi, egész éves magyarországi recesszió sem konszenzusos előrejelzés Londonban. A UBS bankcsoport londoni befektetési és gazdaságelemző részlege minapi új prognózisában az általa eddig valószínűsített 0,2 százalékos növekedésről 0,7 százalékos visszaesésre módosította az euróövezeti gazdaság teljesítményére adott, 2012 egészére szóló becslését. A ház londoni elemzői mindezek alapján azzal számolnak, hogy az európai felzárkózó térség is a vártnál jóval gyengébben teljesít jövőre. A cég új előrejelzése szerint a magyar gazdaság 2012-ben stagnálni fog a UBS közgazdasági által eddig valószínűsített 0,5 százalékos növekedés helyett.

A Morgan Stanley bankcsoport londoni befektetési és elemzőrészlegének felzárkózó térségi közgazdasági legújabb globális előrejelzésükben az általuk eddig várt 0,5 százalékos növekedés helyett 2012-ben most már átlagosan 0,2 százalékos GDP-visszaesést jósoltak az euróövezetben.

A ház ennek nyomán Magyarországon az eddigi prognózisában szereplő 1,2 százalékos növekedés helyett 2012 egészére – a UBS-hez hasonlóan – stagnálást vár. ◀

Lap-top

A nap címe. Mit vétett a holland gazda?, Gabriel Bejan, *România liberă*

Magyarázat. Mivel Hollandia nem akar minket beengedni a Schengen-övezetbe (mármint vízum nélkül), bölcs elnökünk mérgében elhatározta, hogy nem eszik többé holland tulipánhagymát, holland sajtót és szélmalmot, s fapapucsát is kicseréli rendes kínai műanyagra; ugyanakkor – a *Romlib* cikke szerint – mindnyájunknak azt javasolta, hogy „bojkotáljuk a holland üzleteket” (úgy értve: bizniszeket, gazdasági termékeket és kapcsolókat). A magasröptű tanács eretnek gondolatot váltott ki a vezércikkirőből: „Nem lenne mégis helyesebb, ha – legalábbis kezdetnek – a hatalom politikusai a közpénzekkel elkövezt tisztességtelen hazai ügyleteket 'bojkottálnák', amelyek végzetesen hozzájárultak ahhoz, hogy Románia korrupciós államként él a köztudatban?” Jó kérdés. Már-már Bejan mesternek adnánk igazat Bănescu mesterrel szemben. Ám a józan mérlegelés lehűti lelkesedésünket: belátjuk, hogy könnyebb a holland termékeket bojkottálni, mint a hazai korrupciót. Gondoljunk a villanyáram-, a lakás-, a szegélykő-, a kenyér- és a ki tudja, még milyen maffiára – hát a velük való harc helyett nem egyszerűbb lemondani a holland kombájnokról, bútorokról, árpapehelyről...? Könnyebb bizony, és veszélytelenebb is.

Még mindig 55... Akárhova nézünk, az idegesítő 55 ötlík a szemünkbe. Legutóbb a *Jurnalul național* utolsó oldalán láttuk. 55 százalék. Ennyivel van első helyen az ellenzéki tömörülés, az USL a választók kegyeiben. Pedig ócska, ballib, lógós banda. Na mind-egy, a választások éjszakáján megváltozik a helyzet.

A nap álhíre. Emil Boc miniszterelnök szerint a két román titkosszolgálat azért kap 2012-ben több pénzt a költségvetésből, hogy felvegye a harcot – saját fegyverükkel – azok ellen, akik törvénytelen módon, tömegesen le akarnak hallgatni ártatlan, szabad állampolgárokat. A potenciális törvénytelen lehallgatókat lehallgatják, majd elkobozzák lehallgató készülékeiket, így még több lehallgatást tudnak megakadályozni lehallgatással. Tehát a több pénz a lehallgatások megelőzésére szolgáló lehallgatásokhoz kell, foglalta össze Emil Boc.

Minden napra egy mondás

„Egy barát igazi feladata az, hogy kiálljon melletted, ha nincs igazad. Szinte mindenki kiállna melletted, ha igazad volna.” Mark Twain

Szóvicc

Horváth István

Mi a jó a golfban?

Isten a megmondhatója: rá fognak beszélni bennünket, hogy menjünk, és vásároljunk össze mindenféle szart saját magunknak, üzletfeleinknek és szeretteinknek: ezredfordulós karórát, autót, melltartót és alsógatyát, vécepapírt és Coca-Colát. Az ajándékozási listán szereplő ellenségednek vegyél rádiótelefonot. Aki megkapja, tökéletes hülyét csinál majd magából, amikor megáll a tömegben, de nem az emberekkel kommunikál, hanem kuncog, turbékol, felhorkan, ujjong, dühöng, széles taglejtéseket tesz, talán még egy kicsit táncra is perdül, miközben belebeszél valamibe, ami akkora, mint egy darab pipereszappan.

Kilgore Trout, a sci-fi író, aki már meghalt, akár a bátyám, Isten nyugtassa Őket, írt egyszer egy novellát, amelyben valakik repülő csészealjon meglátogatják a Földet. Az Egyesült Államokban két dolgot ítélnék igazán talányosnak. „Mi a jó - tudakolják - a szopátásban és a golfozásban?” Trout ezt sokkal korábban írta, mint hogy az amerikai hírkereskedők majd egy teljes éven át azzal igyekeztek a lehető legnagyobb közönséget megszerezni hirdetőik számára, akik multimilliomossá tették őket, hogy ezt a kérdést állították az ország népe elé mint legfontosabbat: a földkerekség leghatalmasabb országának elnöke szopátott-e házasságon kívül az Ovális Irodában?

Maga az évezred csak jött és ment, észrevétlenül, mint egy tüsszentés. Gesundheit!
Trout novellája, amely az azóta megszűnt Black Garterbelt magazinban jelent meg, még egy dologban kísértetiesen előre látta a jövőt. Az ő úrlényei megjósolták azt, ami ma zajlik.

Kurt Vonnegut: *Végzavak egy évszázadhoz.* Fordította Révbíró Tamás

SZELLEMI DÉZÉS

Nemzeti sértettség

Sokan és sokféleképpen magyarázzák Orbán Viktor brüsszeli viselkedését a legutóbbi EU csúcson. Szembement a többséggel, a különutas britekhez csatlakozott egyedül, állítja az ellenzék; felelős kormányfőként viselkedett, mondják hívei, a parlamentre bizza a döntést nyolc másik kormányfővel egyetemben, sőt már a költségvetés átalakítását is bejelentette.

Láthatólag ugyanaz a párbeszéd folytatódik, amit lassan húsz éve hallgatunk. A kormányfő lép valamit, az ellenzék ellenzi, a mamelukok dicsérik, a nagyközönség hisz valamelyik oldalnak, a gondolkodó ember meg azt fontolgatja, hogy tényleg el kellene innen menni.

Soha nem gondoltuk volna, hogy a demokrácia viszonyai között a kétharmad ekkora fejletlenséget képes legitimálni. Mert nem diktatúra van, amit az ellenfelek sipítoznak, ugyan már! A médiatörvénytől az alkotmánybíróság megnyírásáig, és az alaptörvénytől a közgazdaság átszervezéséig csak tákolás, ötletelés, pótcselekvés zajlik a parlamenti üvegfüra alatt. Mondjuk ki egyenesen: nem azzal és úgy foglalkozik a magyar politikai elit, amivel és ahogy kellene. Nincs ellenzék, illetve, ami van helyette, az nem képes tematizálni a közbeszédet, beszél arról a nyilvánosság, amiről a Fidesz határoz a nagy házbán, és közben elmege az utolsó vonatunk is. A hiperaktív Gyurcsány Ferenc és köre abszolút politikai érzékkel rájött, hogy az „elmúltnyolcvezérés” bizony visszafelé is elűlhet, mert az inga éppen tart a másik irányba.

A hívek és a hívők zavarodottsága kezd aggasztóvá válni. Sötét csalódottság borul föléljük, de még nem adták föl a harcot. Az megfutamodás lenne. Ilyenkor a legnagyobb a világraszóló dac megmutatásának készítése.

A frankhitelesek és a munkanélküliek, a kirúgottak és az elbocsátás előtt állók már nem hisznek, nem hihetnek a csodában, és a sértettség válik uralkodóvá. Csak ne tapsikoljanak azok, akik a kezdetektől megmondták! Nincs igazuk a hitetleneknek! Megvolt a megoldás, csak az európai körülmények, a világ-gazdaság, a külső ármány (a belső árulókkal szövetségbe) térdre kényszerítette az összefogást. Mi jót akartunk...

Sokat idézik Márait mostanában: a kommunista emberfajta kártékonyágáról, amely a veszített ügy után már

csak a személyes haszon irányában folytatja harcát, meg a magyar úri középosztályról, amely abban a hitben él, hogy neki munka és erőfeszítés nélkül jár a jólét. A magyar választó meg hol ezt választja, hol arra szavaz.

Most el kellene döntenie, hogy beállunk a sorba, vagy folytatjuk a reménytelen szabadságharcot. Világosig.

Kresz János

Ugyanabból több...?

Megszületett az egyezségről szóló egyezés. Nem egyhangúlag, de az egyezségtől elzárkózó Anglia nem tagja az eurozónának, s nem is nagyon akar azzá válni.

A tervezetet, bár a végső döntést többen a nemzeti parlamentektől tették függővé, elvileg minden más tagállam jóváhagyta. Annak ellenére is, hogy drasztikusan korlátozza a tagállamok szuverenitását, a meghatározóan fontos gazdasági döntések egy jelentős részét uniós hatáskörbe vonja, s ezzel akár fontos lépést is jelenthetne az egységes európai szuperállam kialakításának útján. Úgy tűnik, a gazdasági válság nagymértékben felgyorsíthatná azt a szorosabb integrációs folyamatot, amelytől az államok egy része korábban mereven elzárkózott.

Ha az Unió egésze nem állna meglehetősen veszélyes csillagzat alatt! Az eurozónához tartozó államok összadóssága horribilis. S ez a hatalmas adósságállomány a szintén hatalmas kamatok révén anélkül is szaporítja önmagát, hogy az érintett államok akár

egyetlen euró további hitelt is felvennének. De mert képtelenek fizetni a részleteket, további kölcsönöket is fel kell venniük, ráadásul jócskán megnövekedett kockázati felárral. Kérdés, hogy a folyamat meddig tartható fenn. És meddig terhelhetjük az eljövendő nemzedékeket?

A megállapodás, amennyiben a további (azaz kamatterheken túli) eladósodást megelőző intézkedések és szankciók révén képes mérsékelni, hosszabb távon pozitív következményekkel járhat. De csak abban az esetben, ha az Uniónak a jelenlegi adósságválságból sikerül kikecmergennie. Sajnos, ez az, amire semmi garancia nincs. Hiszen az államadósságot kizárólag csak az államok jövedelméből lehet kifizetni. A lakosság meg-sarcolása, az adók és illetékek növelése, az állami adminisztráció leépítése önmagában nem megoldás, hiszen a fizetőképes kereslet csökkentésével a gazdaság teljesítményének is elkerülhetetlenül csökkennie kell, s ezzel a behajtott adók és illetékek is csökkenni, a szociális ellátórendszer terhei pedig növekedni fognak.

A kapitalizmus – végtelen terjeszkedésre alapozott – gazdasági rendszerének alapjait kéne újragondolni.

Az egyetlen hatékony megoldás a gazdaság fellendítése lenne. Mellesleg, ha a gazdaság továbbra is dübörögne, ahogyan korábban tette (illetve ahogyan azt a politikai szféra és bankszektor el szeretne volna velünk és önmagával hitetni), a jelenlegi válság ki sem alakulhatott volna. A jövedelmekből vidáman törleszteni lehetett volna a hiteleket. Csakhogy a gazdaság egy idő után már nem volt – mert nem lehetett – képes dübörögni.

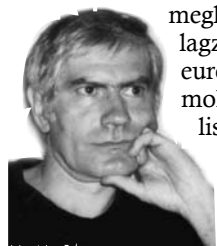
Ahhoz, hogy düböröggesen, új innovatív ötletekre és kiaknázatlan piacokra lett volna szükség. De a számítástechnika és kommunikációs üzletágak piacának telítődésével párhuzamosan megszűnt az a gazdasági alap, mely a további gyors fejlődést megalapozhatta volna. A kommunizmus szétesését követően a keleti piacok is telítődtek. S a globalizáció is kimerültni látszik. A nyugat nem versenyezhet a fejlődő országok olcsó munkaerőjével, s azok az országok, melyek eddig az olcsó szakképzett munkaerőt a hozzájuk telepített nyugati vállalatok számára szolgáltathták, fokozatosan a Nyugat verseny-

társaivá válnak. Ráadásul demográfiai, erkölcsi és egyéb szempontokból is jobban tejesítenek.

Az adósságválság egyéb következményeiről nem is beszélve. A neves amerikai antropológus David Graeber adósságválságokról írott és Nyugaton jó ideje a bestseller listák élén álló könyvében (*Adósság, az utolsó 5000 év*) hatalmas történelmi anyagra alapozva bizonyítja, hogy a világtörténelem minden forradalmát adósságválságok előzték meg, sőt, hogy minden súlyos adósságválság szükségszerűen torkolt forradalmakba. Véleménye szerint ma is újabb forradalmak küszöbén állunk. Az az adósságok visszafizetésének-visszafizetethetőségének képze a jelenlegi gazdasági viszonyok közepette már csak ezért is merő illúzió. A társadalmak tűrőképessége – mint minden e földi világban – véges.

A kapitalizmus – végtelen terjeszkedésre alapozott – gazdasági rendszerének alapjait kéne újragondolni. Az államok azonban az „ugyanabból több” öngyilkos „receptje” szerint pusztán azon törnek a fejüket, hogyan maradhatna minden a régiiben.

El kéne végre már fogadni, hogy (sajnos?) nem maradhat.

Révbíró Béla

„Parkosítják” az ipart

ÜMSZ-összeállítás

► Az elhúzó gazdasági válság ellenére a jelek szerint „előremenekül” több erdélyi település önkormányzata is, amikor újabb ipari parkok létrehozására különít el összegeket. Befektetői érdeklődésben nincs hiány, konkrét ajánlatokban azonban annál inkább. Ennek ellenére a városvezetők annyira bíznak a parkok jövőjében, hogy „rádupláznak” beruházásaikra: miközben Marosvásárhelyen a második ilyen létesítmény tervét fontolgatják, Nagyváradon rögtön két újabbat emelnének, Sepsiszentgyörgyön pedig az eredeti tervekhez képest kétszer nagyobb területen fognak építkezésbe.

Az ipari parkokat javarészt önkormányzatok építették, miután egy 2001-es törvény megteremtette ennek lehetőségét, sőt bizonyos támogatási feltételeket is biztosított számukra. A városok könnyítésekkel várják a beruházni vágyókat: a jutányos bérleti díjakat telek- és ingatlanadó-mentességgel vagy éppen a terület megvásárlási lehetőségével toldják meg, de az ár változhat a megvalósított befektetés függvényében is.

„Az ipari parkok a helyi fejlesztés fontos tényezői” – fejtette ki Gheorghe Marcu. A belügyminisztériumi államtitkár elmondása szerint idén márciusban az ország 22 megyéjében összesen 49 ilyen létesítményt tartott nyilván a tárca, amelyek összapterülete meghaladta a 2500 hektárt. Marcu pár hónappal ezelőtt további 9 park tervéről tudott, így az ipari övezetek száma jövő évre 60-ra emelkedhet.

Dupla vagy semmi

Habár a már meglévő ipari park jelenlegi kihasználtsága még az 50 százalékot sem éri el, a nagyváradi önkormányzat építési tervei között máris két újabb projekt szerepel: egy 26, valamint egy 20 hektáros. A kisebb parkba, kis- és közepes vállalatokat várnak, de itt kapnak majd helyet azok a nagyvállalatok is, amelyeknek ki kell vonulniuk a város lakott területéről – számolt be lapunknak Delorean Gyula váradi tanácsos. A Nagyváradi Metropolitan Övezeti Igazgatójától azt is megtudtuk, hogy a potenciális bérlők között spanyol, amerikai és koreai vállalatok is vannak, igaz, rögzített megállapodás még nem született ezekkel. „A határ közelsége, a nemzetközi út, a közelben készülő autószerződés az a többlet, amely a partiumi várost előnyhöz juttatja más erdélyi városokhoz képest” – magyarázta Delorean. Hozzátette, a befektetők külön értékelik, hogy a Nagyváradon működő három egyetem szakosított képzést nyújt.

Minden egy fedél alatt. Teljes infrastruktúrával és adókedvezményekkel csalogatnak az ipari parkok

Jótevény távolság

A Sepsiszentgyörgy melletti Szépmezőn az eredetileg kijelölt terület kétszeresén, harminc hektáron terjeszkedik majd el a készülő ipari park, miután az önkormányzat peres úton visszanyert 17 hektárt a korábbi bérlőtől – magyarázta Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere. A bérlő izraeli cég már kiköltözött, így a tél folyamán elkezdődhet az istállók és más építmények bontása. Az előjáró emlékeztetett, hogy a létesítményre már 2009-ben megnyerték a támogatást, ám mindaddig késett a finanszírozási szerződés aláírása – a tervek szerint azonban még idén vagy legrosszabb esetben jövő év elején véglegesíthetik a megállapodást. A város 22 millió eurós pályázatot nyert meg a Központi Fejlesztési Régiótól, ebből ki tudják alakítani az ipari park teljes infrastruktúráját, a visszaperelt terület közművesítését viszont az önkormányzat saját költségén végezteti el. A terveket eleve úgy készítették, hogy a villanyhálózat, gázvezeték és a csatornarendszer megbírja a későbbi bővítést. Az önkormányzat olyan vállalkozásokat szeretne az ipari parkba csábítani, amelyek jól fizető állásokat ajánlanak a sepsiszentgyörgyieknek.

A háromszéki megyeszékhely pozícióját gyengíteni látszik ugyan, hogy nagyon közel helyezkedik el Brassóhoz – amely jelenleg az országban az egyik legsűrűbben „ipari parkosított” vidék –, előnyt kovácsolhat ugyanakkor abból, hogy nyugati, északnyugati irányba haladva Marosvásárhelyig teljesítéssel hiányzik Székelyföldön egy hasonló ipari és technológiai övezet.

Kedvezőtlen fekvés

Székelyudvarhelyen ugyanis egyelőre kivitelezhetetlennek tűnik egy ipari park építése – annak ellenére,

hogy ez egy régóta dédelgetett álom. Bunta Levente, a város polgármestere lapunknak elmondta, hogy a szándék már húsz évvel ezelőtt megfogalmazódott, sőt konkrét lépések is történtek az ügyben, ám mivel az akkori elképzelés nem a teljes közösség hasznát szolgálta volna, romba dőlt a terv.

„Először is Székelyudvarhely nincs abban a szerencsés helyzetben, mint például Sepsiszentgyörgy vagy Marosvásárhely, hogy nyílt helyen terüljön el, így már a megfelelő terület kiválasztásával is gondok lennének. Akadály az is, hogy az erre alkalmas kisszámú telek is magánkézben van, miután a város egykori előjárói felaportázták és kemény pénzért értékesítették azokat” – magyarázta Bunta. Elismerte, hogy válságkezelés szempontjából valóban fontos lenne egy ilyen létesítmény, ám a költségek nagysága és a város önkormányzatában tapasztalt széthúzás miatt egyhamar nem látja esélyét az ipari park megvalósításának.

„Marad tehát az a változat, hogy megpróbáljuk másképp idecsalogatni a beruházókat. Ha valaha nekifoghatunk egy hasonló projektnak, inkább innovációs parkban gondolkodunk” – szögezte le a polgármester.

Csíkszeredában sem tervezik egyelőre a modern értelemben vett, zöldmezős ipari

park létesítését – tudtuk meg Antal Attilától, Csíkszereda alpolgármesterétől, aki azzal érvelt, hogy az ilyen létesítmények a zöldövezetek kárára lennének, ráadásul meglátásuk szerint egy ilyen nagyszámú beruházás nagyon nehezen térülne meg. „Valóban érződik a hiánya annak, hogy az ipari termelés nem tudott még magához térni. S bár vannak fejlődő vállalkozások a városban, például az építőiparban, élelmiszeriparban, sajnos az ipari kapacitás még nem telepedett meg” – mutatott rá az előjáró, aki ugyanakkor emlékeztetett, hogy a készülő városrendezési tervben elkülönítették az ipari övezeteket, az egykori gyárzónákat, amelyek akár ilyen típusú telephelyek létrehozására is alkalmasak lehetnek.

Nagyvárosok viadala

A Maros megyei ipari park működtetői nem panaszkodnak: az itt tevékenykedő cégek befektetési megközelítik az egymillió eurót, és jelenleg közel 1500 alkalmazottat foglalkoztatnak, Nagy István igazgató arról is beszámolt, hogy idén több cég kezdett építkezésbe, és számos régi bérlő fogott bővítésekbe. Habár Maros megye szintén hasznosított húz abból, hogy ipari parkját a székelyföldi városok felől nem fenyegeti konkurencia, tény, hogy Brassó

és Kolozsvár közelsége nincsen rá jó hatással. „A nagy befektetéseket Maros megye nehezebben tudja fogadni, mert ezek számára fő szempont az adott régió fejlettsége, infrastruktúrájának és munkaerőforrásának milyensége. E tekintetben pedig Brassó is és Kolozsvár jobban áll” – fejtette ki az ÜMSZ-nek Nagy István.

Mint mondta, vannak olyan tényezők is, amelyek nem a helyi döntéshozók múlnak és ilyen téren például Kolozsvárnak is sokkal nagyobb a támogatottsága. „Habár Vásárhelyen előnyt jelenthetne a vidrátszegi repülőtér közelsége, súlyos hátrány, hogy ez teherszállító gépek fogadására nem alkalmas. Brassónak sincs még ugyan reptere, hozzá viszont közel van Bukarest. A kolozsvári repülőtér fejlesztését ráadásul sokkal jobban támogatja Bukarest” – mutatott rá az igazgató.

Ennek ellenére a Marospart városban évek óta téma a második ipari park megépítése. Nagy mégsem tart attól, hogy ez konkurenciát teremtené a már meglévőnek. „Nemcsak saját érdekeinket kell néznünk, hanem a projekt közhasznú voltát is. Egy felkészült ipari és technológiai övezet nagyon hasznos lenne a régió számára. Ahogy Kolozsváron elfér egymás mellett öt és Brassóban közel tíz, úgy itt is elférnének, mert kiegészítenék egymást” – mondja.

Az Erdély fő gazdasági motorjának tartott Kolozsváron és közvetlen közelében létező öt ipari park zöme a megyei tanács hatáskörébe tartozik. „A Lomb lakópark közelében levő létesítmény területéből európai uniós programok támogatásával kisajátítunk egy-egy darab területet tudományos és kutatói célokra, hogy egy európai szintű kutatóparkot hozhassunk létre” – mondta el lapunknak László Attila, Kolozsvár alpolgármestere. Ő sem tart a más városokban épülő konkurenciától, hiszen – mint mondta – a régióban még mindig, a kincses város vonzza a legtöbb befektetőt. László szerint a beruházóknak egyelőre a határ közelsége még messze nem olyan vonzó, mint Kolozsvár egyetemi „hátere”. ◀

Gödörben a szeméttügy

F. I.

► „A hulladékgazdálkodási tervek elodázásával nemcsak az adott megye, illetve térség, hanem az egész ország veszít. Ez közösségi ügy kellene hogy legyen, de ahhoz mentalitásváltásra is szükség van” – jelentette ki Borbély László (*képünkön*) tegnap azon a bukaresti konferencián, amelyen a közönségek fejlesztési egyesületeinek szövetségbe való tömörülését szorgalmazták. A környezetvédelmi és erdészeti miniszter szerint a jövő évi választások közeledtével a helyzet csak rosszabb lesz, hisz egyre hangsúlyosabban érződik a politikai csatározások hatása ezen a területen is. „Ha egyesek öt év alatt nem voltak képesek helyzetet találni egy szemetes gödörnek, mi a garancia arra, hogy ezt jövőre, választási évben meg tudják oldani” – fakadt ki a tárcavezető. Hangsúlyozta: több olyan önkormányzat is van az országban, amelyeknek hamarosan körmükre ég a gyertya az uniós forrásokból finanszírozandó hulladékgazdálkodással kapcsolatos tervek előkészítésében. Meglátása szerint ennek legfőbb oka az, hogy le vannak maradványok a fejlesztési egyesületek létrehozásában. „Brassó, Buka-

Fotó: Tofán Levente

rest, Ilfov, Galac, Gorj és Tulcea megyékben a politikai csatározások miatt folyamatosan zátonyra fut az egyesületek megalapítása” – mondta Borbély László, hangsúlyozva, kulcsfontosságú megyékről van szó. „Bukarest és Ilfov, ahol több mint hárommillió ember él, 2007 óta nem volt képes megépíteni egy szemetegétezt, így lassan belefut a saját maga szemetébe” – figyelmeztetett a környezetvédelmi tárca vezetője, aki elmondása szerint többször találkozott a „fekete báránnyal”, és megpróbált a „lelkükre beszélni” – eddig hasztalanul. Elmondása szerint a hulladékgazdálkodási infrastruktúra kiépítésére az önkormányzatok 900 millió eurós támogatási keretből hívhatnak le összegeket, a 2013-ig felhasználható keretnek azonban csak alig több mint felét pályázták meg a jogosultak. „Amerikától Olaszorszáig mindenhol komoly verseny folyik a hulladékgazdálkodási szférában, ugyanis rengeteg pénz van benne. Nekünk segítséget ajánlanak fel, de azzal sem akarunk élni” – fogalmazott az RMDSZ-es miniszter. ◀

Befektetési tanácsadó: most érdemes ipari parkokba beruházni

„Romániában az ipari parkok száma még mindig túlságosan alacsony ahhoz képest, hogy egy rendes gazdasági fejlesztési stratégia mentén hány ilyen létesítményre lenne szükség az optimális működéshez” – fogalmazott megkeresésünkre Mátis Jenő. A közgazdász és befektetési tanácsadó szerint igenis érdemes most, a gazdasági, pénzügyi válság második „fordulója” alatt ipari parkba fektetni, mert 30-40 százalékos költségcsökkentéssel lehet a szükséges infrastruktúrális beruházásokat megejtetni. Mátis felhívta a figyelmet arra is, hogy az ipari parkok fejlesztésére európai uniós forrásokat is lehet hívni. „Jelenleg már nem annyira érdemes a Távol-Keletre telepíteni a külön-

féle beruházásokat, hiszen a közép-kelet-európai és a délkelet-európai ipari jellegű befektetéseknek nagyobb jövőjük van” – fogalmazott a szakember, aki mindenképp pozitív folyamatként tekint a parképítési „boomra”. Kérdésünkre, hogy a befektetők csalódottságát tekintve Erdély valaha meg tudja-e előzni az ország déli részét, főleg az élen járó Bukarestet, Mátis elmondta, nem is annyira a verseny a fontos, hanem az, hogy Erdély minél több beruházást tudhasson magának. „Ehhez azonban igen fontos lenne, hogy elkészüljön az autópálya” – mutatott rá a befektetési tanácsadó, akinek meggyőződése, hogy a Nokiát is a sztrádaépítés készlekedése készítette kivonulásra. (T. L.)

Tigrisvadászat Szebenben

ÚMSZ

Halálra rémisztette a nagyszebenieket tegnap egy szibériai tigris, amelynek gondozója figyelmetlensége miatt sikerült kiszabadulnia a helyi állatkertből. A vadállat előbb a város környéki erdőben kóborolt órákig, aztán betört az Aranyvölgy nevű lakótelepre. A katasztrófavédelem embereinek sikerült kiterelniük a Mihaela névre hallgató tigris a lakott övezetből, és csak ezután kaptak engedélyt a vadászok, hogy kilőjék. Ezt megelőzően a hatóságok előbb tizennyolc embert evakuáltak, majd értesítették a helyieket, hogy ne lépjenek az utcára, mert veszélyes vadállat portyázik a házak között. A vadászoknak azért kellett éles töltenyt használniuk, mert az altatólővedék nem hatott a tigrisre. „Mindent elkövetünk azért, hogy ne kelljen elpusztítanunk. Két lövést is leadtunk rá, de az altatólővedékektől az állat csak agresszívebbé vált. Kénytelenek voltunk leteríteni, mert ránk támadt, és belegondolni is szörnyű, mi történt volna, ha nem tudjuk megállítani. Akkor lőttem nyakon, amikor már felénk ugrott” – mondta a *Mediafax*-nak az egyik nagyszebeni vadász. ◀

Ének, jelbeszéddel

Sipos M. Zoltán

Nemcsak a látogatók érdeklődése, egy feldíszített karácsonyfa is megörvendeztette a gyerekeket a kolozsvári Hallássérültek 2. Számú Intézetében tegnap rendezett nyílt napon. Mint megtudtuk, a diákok kora délelőtt látták először idén az ünnep hangulatát előrevetítő fát, amelyet körülvettek, és felügyelőikkel együtt karácsonyi éneket adtak elő jelbeszéd segítségével.

Az otthonos hangulatú iskola az ország egyetlen olyan magyar tannyelvű intézete, amely hátrányos helyzetű gyerekeket fogad, ezért tizenegy megyéből származó siket és nagyothalló gyerekek ide jönnek szakképzett ellátás és felügyelet mellett tanulni. A kolozsvári intézet azonban csak általános iskolai felkészítést nyújt, tovább tanulni egyelőre csak román nyelven lehet. „Számunkra is kérdés, hogy a közeljövőben sikerül-e középiskolás gyerekeket is tanítani ebben az intézményben magyarul” – mondta el lapunk kérdésére Ilyés Irén, az intézet igazgatója. Tájékoztatása szerint eredetileg a tanintézmény a nagyothallók és siketek képzésére szakosodott, ám szép számmal érkeznek hozzájuk halmozottan sérült és autista gyerekek

A kolozsvári Hallássérültek 2. Számú Intézetében ünnepi hangulat volt a nyílt napon A szerző felvétele

is, akiknek oktatását szintén felvállalták. Jelenleg az iskolában 110 diák tanul, közülük csak 50 hallássérült. Ilyés szerint ha biztosítani szeretnék a hallássérültek anyanyelvű oktatását középiskolai szinten is, le kellene szűkíteni az iskola profilját hallássérültek képzésére. „Akkor meg az intézet szűnne meg, mivel nem lenne meg a minimális diáklétszám” – magyarázta.

Az igazgató szerint a diákok közül valódi esélye a későbbi társadalmi beilleszke-

désre a hallássérülteknek van, páran már egyetemet is végeztek. „A legtöbbjük szakiskolába megy és valamilyen szakmát tanul, de olyan volt diákunk is akad, aki jelenleg az iskola alkalmazottja és takarítónőként dolgozik” – mondta Ilyés Irén.

A nyílt napon az érdeklődők azt tapasztalhatták, az iskola az ország talán egyik legjobban felszerelt, legotthonosabb tanintézménye. A termeket korszerű számítógépekkel és elektromos táblákkal szerelték fel, amelyek

megkönnyítik mind a tanárok munkáját, mind a gyerekek egyéni fejlődését. Ott jártunkkor az iskola egyik diákja egy különleges, multidiszciplináris órán vett részt, amelyen számítógépes és mértani ismereteit egyaránt igénybe vehette. „Nagyon szeretem ezt az órát, érdekelnek a számítógépek. Otthon is van saját gépem és tanítom az öcsémet is a helyes kezelésére” – adta tudunkra jelbeszéddel és tanári tolmácsolás segítségével Árpai, az iskola egyik végzős diákja. ◀

Röviden

Oktatási támogatás: fél év késedelem

Az előzetes ígéretekkel ellentétben mégsem folyósítják az idei év végéig az oktatási-nevelési támogatásokat. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. tegnap közölte, hogy a juttatásokat valamilyen eredményes elbírálásban részesülő pályázó 2012. február 29-i határidővel kapja meg. A korábbi években az oktatási-nevelési támogatást a szülők a szeptemberi iskolakezdésig, még a nyári vakáció ideje alatt kézhez vehették.

Ultimátum a kórházaknak

Még egy napjuk van arra a hazai kórházaknak, hogy teljesítsék a minőségi kritériumokra vonatkozó előírásokat. Az Egészségügyi Minisztérium által megállapított kategóriák szerint az idei év első felében osztályozták a kórházakat. A besorolást az ellátás minősége, jellege, a felszereltség, a kórházban dolgozók szakképzettsége, illetve a betegek számára biztosított kényelem szerint határozták meg. Cseke Attila volt egészségügyi miniszter a kategorizálás időszakában úgy nyilatkozott, egyetlen olyan hazai kórház sincs, amely fejlesztés nélkül megkaphatná a legmagasabb besorolást.

Kolozsvár 20 százalék alatt

Folytatás az 1. oldalról

Erdély másik fontos városában, Marosvásárhelyen még nem ismeretesek az etnikai arányok. Csegzi Sándor alpolgármester kérdésünkre jövő hétre ígerte a népszámlálási eredményeket. Nagyváradon már múlt hét végén ismertették etnikai arányokat. Az adatok jelenlegi feldolgozottsága alapján a korábbi 27 százalékról 23,81 százalékra

csökkent a város magyarságának aránya, ami még javulhat a számlálás haladásával. Az adatokat az RMDSZ Bihar megyei szervezete ismertette. Tájékoztatásuk szerint több vidéki településen nőtt a magyarok részaránya, a csökkenés Nagyvárad mellett főleg a kis- és szóránytelepüléseken figyelhető meg. A csökkenés a külföldre telepődéssel, a Nagyvárad környéki településekre való ki-

költözéssel magyarázható, de a magyar közösség kedvetlen korfája is rontott az ottani magyarság statisztikai adatain – hangzott el a sajtótájékoztatón. Nagyszalon-tán 18 ezerről 15 700-ra csökkent a lakosság száma, a magyarok részaránya azonban a korábbi 57 százalékról 58,3 százalékra nőtt annak ellenére, hogy abszolút értékben csökkent a számuk. ◀

Tőkésné: Demeter hazudik!

ÚMSZ

Hazugsággal vádolja Demeter Szilárdot, Tőkés László sajtószóvivőjét az európai parlamenti képviselő volt felesége. Mint arról lapunkban hírt adtunk, Tőkés Joó Edith egy román hírportálon publikussá tett állítólagos válókeresetében hűtlenséggel vádolta a volt püspököt, akiről a dokumentumban az áll, hogy 22 évvel fiatalabb asszisztensével, Prohászka Rád Boróka-val csalta meg a feleségét. A vádakkal kapcsolatban Demeter Szilárd a sajtónak eljuttatott replikájában azt írta, hogy Tőkés Joó Edith nem tudta dokumentumokkal bizonyítani állításait, és a bíróság sem első, sem másodfokon nem adott hitelt ezeknek. „Egy valószínűleg

asszony állításait pedig nem lehet kétségbe venni, főként úgy nem, hogy a polgári peres eljárás során ezen inszINUÁCIÓKAT nem tudta bizonyítani” – fogalmazott közleményében Demeter. Tőkés Joó Edith szerint – aki tegnap nyilatkozatot juttatott el lapunk szerkesztőségébe – „hamis, hazug és félrevezető” a volt püspök sajtótosa által közzétett replika, ugyanis a tanúk vallomásra hivatkozó bíróság igenis megállapította, már az alapfokú, 2194/2011.02.23. számú végzésben – amelyet Tőkés nem fellebbezett meg, így másodfokon is változatlan maradt –, hogy az alpeles (Tőkés László) házasságon kívül kapcsolatokat tartott fenn, ami a házastársak közötti kapcsolat megromlásához vezetett. „Az alpe-

res házasságon kívüli kapcsolatai közismertek voltak az egyházközségeen belül is. A hívek a tanút kérdezték (Balogh Barnabás református lelkipásztort, Tőkés volt püspökségi tanácsosát – szerk. megj.) arról, hogy miért nem tesz semmit az egyház ebben a tekintetben” – áll a felperes által lapunkhoz küldött elsőfokú végzés szövegében. Tőkés Joó Edith nyilatkozatában azt is megjegyzi, hogy a román sajtóban megjelent, neki tulajdonított kereset szövege nem származik a bírósági válókereseti dossziéből. „Tőkés László ezt pontosan tudja, mert ismeri és tudomása van az oda letett, regisztrált, számozott és általam aláírt iratokról” – teszi hozzá az EP-képviselő volt felesége. ◀

HIRDETÉS

HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRÍSSÍTSENEK
új magyar szó
 www.maszol.ro

Előfizetési akció – 2012

Egyet fizet,

hármát kap!

Főnyereményünk:

Kétszemélyes wellness-hétvége a szovátai Hotel Pacsirta**-ban!**

Röviden

Ajándék naptárak iskolásoknak

A Helikon írói közösségnek emléket állító kalendáriumot ad át ma délután minden marosvásárhelyi magyar osztálynak a Marosvásárhelyi Kulturális Központ. Az Erdélyi Szépművészeti Céh arculatát hordozó 2012-es falinaptár lapjain a marosvécsi helikonisták tizenkét emblematikus figurája jelenik meg, olyanok is, akik kevésbé kerültek be az erdélyi köztudatba, ezenkívül minden szerzőtől egy-egy, a mai kor számára is sokat mondó idézet is szerepel a lapokon. A Bolyai Farkas Líceum dísztermében tartott ünnepélyes átadón előadást tart Farkas Ernő, és több, a Helikon írói közösséghez tartozó költő verse is elhangzik majd.

Korszerűsítik Bethlen Gábor szülőházát

A Bethlen Gábor életéről és koráról szóló állandó kiállítás létesítése után, idén korszerű betörés elleni és tűzvédelmi rendszert szereltek fel a fejedelem Marosillyén lévő szülőházának védelmére – írja honlapján a *Nyugati Jelen* című napilap. Varga Csaba, az emlékház gondnoka elmondta, emellett sikerült a ház károsodott faanyagát kivizsgáltatni és speciális védőszerrel kezelni.

„Még éneklünk, Románia!”

Interjú Csutak Istvánnal, az egykori Garabonciás együttes alapítójával

S. M. L.

► **Nemrég, az Eastern Station együttes Bizalom című legújabb nagylemezének magyarországi bemutatóján, az egyik legnagyobb sikert arató dal a hajdani Garabonciás együttes ön által írt A karrier című dala volt. Már bocsánat, de hogy került a Garabonciás „az asztalra”?**

– Az Eastern Station vezetője, Szabó Levente, régi zenésbarátom. Hát így. Meg remélem „úgy is”, hogy a dal kiérdemelte ezt a megtiszteltetést.

► **Véletlen egybeesés, hogy „Garabonciás-körökben” mintha mocorgást érzelnénk?**

– Nemcsak. Nemrég a Román közszolgálati televízió „sufnijából”, Kacsó Sándor főszerkesztő jóvoltából, előkerült néhány régi fekete-fehér felvétel. Jó is volt megrossz is volt újranézni, újra átélni azokat a pillanatokot. De mindent összevetve úgy érzem, hogy mindenestől vállalható az, amit akkoriban csináltunk, beleértve a lemezeket is. Aztán eljuttattam mindenkinek (Temesvár, Nagyvárad, Egyesült Államok, Németország, Magyar-

Fotó: ÚMSZ/Archív

ország, Ausztria) a másolatokat. Kiderült, hogy a többiekkel egyező véleményen vagyok. Hát elkezdtek a YouTube-ra feltenni a felvételeket. Kaptunk néhány biztató kommentárt... és harminc év múlva a beszélgetést ott folytattuk, ahol annak idején abba kellett hagynunk.

► **1990 után miért nem folytatták?**

– Nem tudom. Illetve tudom, de kényelmetlen a válasz. Attól tartok, hogy elsősorban miattam.

► **Részleteznél?**

– Ne haragudjon, most nem. Talán máskor. Ha még lesz rá ok és alkalom, talán...

► **Mostanában beszélgetnek egymással?**

– Sokat, nagyon sokat. Igaz, hogy amikor Európában lefeküdnénk, az óceán másik oldalán pont gitározhatnékja támad a barátomnak. De fordítva is így van.

► **Szóval: miről beszélgetnek? Nosztalgiaznak?**

– Remélem, hogy az óhatatlan nosztalgiazás a jó ízlés határain belül marad. Sokkal többet beszélgetünk viszont lehetséges új szerzeményekről.

► **Időszerű. Harminc év után tucatnyi utolsó – legutolsó – legeslegutolsó búcsúkoncertet tartani, divat manapság.**

– Pardon. Új szerzeményekről van szó. „Planetáris – Garabonciás” kísérlet, próbálkozás. Kommunikációs technika, világháló, server... ilyesmi. És persze muzsikálás. Ha sikerül is néhány dalt a szó szoros értelmében összehozni, búcsúkoncert nem lesz. Nem azért szöszmötölünk.

► **Hát akkor mi lesz?**

– Nem tudjuk mi sem pontosan. Egy vállalkozó barátunk jóvoltából van egy irdatlan nagy kapacitású tároló helyünk. Na oda, ilyen „polcra” tesszük-vesszük

az anyagokat. Meglátjuk... pontosabban meghalljuk.

► **És miről szólnak majd a dalok?**

– Hát pont ugyanarról, amiről annak idején. Az „intézmény” zongoráját szintetizátorra cserélték. A szereplők változtak. A történet ugyanaz. Téma van bőven. A régi dalokban az a jó, hogy annak idején sikerült egy-egy jellemző, általános érvényű, pillanatot, történetet, szereplőt, hangulatot rögzíteni. Csak reménykedni tudok, hogy sikerülni fog most is.

► **„A karrier” annak idején okozott egy kis felfordulást...**

– ... melynek következményeitől temesvári mentoraink, Albert Ferenc, Kilyéni István, Bárány Ferenc és a szépművész Csizmarek László megvédtek.

► **Most mire számítanak?**

– Az a botrány akkor nagy erkölcsi siker volt. Persze azért hálások voltunk támogatóinknak, hogy megmentettek az egyetemről való kipenderítéstől. Őszintén szólva, most nem remélek ekkora sikert. Bár... ki tudja. Egy dolog biztos: „Még éneklünk, Románia!”

HIRDETÉS

a 20 éves Gruppen-Hecc® társulat és a *Galina* bemutatja

Kivágjuk a 21-et!

JUBILEUMI KABARÉ GÁLA

Fellépnek:
a GRUPPEN-HECC KABARÉTÁRSULAT
egykori és jelenlegi tagjai

Meghívtak:
egykori tévé- és rádió-szerkesztők,
szerzők, producerek,
színészek, zenészek

Műsorvezetők:
NAGY ISTVÁN és
GÁSPÁRIK ATTILA

Visszatekintés a kezdetekre
élőben és filmen!

Díjátadás, megemlékezés

Sok-sok meglepetés, móka!

Zenél az Autostop MS és mások

Hang-, fény- és videotechnika:
Göllner Károly

Producer: Hompot Szilárd

Csupán két alkalommal

Helyszín: Marosvásárhely, Kulturpalota Időpont: 2011. december 28- és 29-én, este 7 órától

Tévéprodukción: a Bukaresti Televízió Magyar Adása

Támogató: Oligraf, TVR, NÉPÚJSÁG, Hírlap, krónika, új magyar szó

Vígjátékkal zárja az évet az udvarhelyi színház

Baloga-Tamás Erika

► Az idei színházi évad utolsó nagyszínpadi bemutatójára készül a székegyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház társulata, amely holnap a *Csak semmi szexet, kérem, angolok vagyunk* című komédiát viszi színpadra. A szilveszteri ünnepi előadasként is szolgáló darabot Nagy István rendezésében láthatja a közönség, a marosvásárhelyi művész korábban is dolgozott már együtt az udvarhelyi társulattal. „Tavasszal dolgoztam először az itteni társulattal, akkor merült fel az ötlet, hogy én rendezzem a szilveszteri ünnepi produkciót” – mondta lapunknak Nagy.

A *Csak semmi szexet kérem, angolok vagyunk* története London külvárosában egy bankfiók emeletén található szolgálati lakásban indul, ahol a nászútról tíz napja hazatért Peter és Frances rakott kellemes kis fészket – magyarázta Nagy István. Peter a bankfiók nagyreményű igazgatója, Frances, szerető kis felesége egyelőre házas-szony, ám máris ambiciózus, saját kertes házról szóló álmokat dédelget. Ennek érdekében gyanútlanul jelentkez a Skandináv Import Vállalat kétes hirdetésére, mint potenciális termékértékesítő, hogy a családi jövedelmet ki-

egészítse. Ez a lépése rosszallást vált ki szerető férjéből, s mint kiderül, nem alaptalanul, mert a várva várt skandináv üvegáru helyett egy rakomány pornó-kép érkezik postán. Ez az a gránát, amely felrobbantja a kis család meghitt nyugalomát, és az állástalanság, az otthontalanság, sőt akár a börtön rémével is fenyegeti a történet résztvevőit. Hogy hogyan lesz ebből happy-end, azt már a nagyreményűre bízunk. Amennyiben eljön az előadásra, ugyanis – ahogy az lenni szokott – a végén minden kiderül, és mindenki derül – tette hozzá a rendező.

„A darab egy olyan tipikusan angol vígjáték-recept szerint készült, mely egyszerűen bevált. Először 1971-ben került bemutatásra a londoni West Endben, és azóta már mesteri fokokra emelte Ray Cooney is, akinek a vígjátékai világszerte hódítanak, mondta a rendező” – magyarázta Nagy István. Hozzátette: habár már közhelyszerűen emlegetjük, de tény: az emberek a rohanós, keserű, drámai világban szívesen fogyasztanak egy kis szórakozást, és ez az előadás pontosan ezt kínálja. A színház közleménye szerint a ma esti bemutaton kívül, idén még három alkalommal kerül színpadra a vígjáték. ◀

Kultúra-és médiadíjak

Hírösszefoglaló

► Schmidt Mária történész, a Terror Háza Múzeum főigazgatója és Vörös T. Károly újságíró, a *Népszabadság* főszerkesztője veheti át a Budapesti Román Kulturális Intézet idei kulturális díjait a Duna Palotában. Brîndușa Armanca, a Budapesti Román Kulturális Intézet igazgatója a díjak odaítélésének indoklásaként elmondta, hogy Schmidt Mária történész a volt kommunista országok 20. századi történelmének kutatásában elért eredményeiért, egyetemi tanárként a fiatal korosztály következetes oktatásáért és a Terror Háza Múzeum színvonalas programjaiért érdemelte ki az elismerést. Vörös T. Károly magas színvonalú újságírói teljesítményével, illetve a szólásszabadságért és a szakma becsületéért kiálló magatartásáért kapja meg a Média díjat. „A kulturális intézet ezekkel a kitüntetésekkel szeretné kifejezni a befogadó ország kultúrája iránti tiszteletét, és igyekszik párbeszédre és kölcsönös tiszteletre alapuló kapcsolatot teremteni a két ország kulturális között” – hangsúlyozta az igazgató. A díjazottak Jecza Péter temesvári szobrászművész kézzel készített kisplasztikáját és pénzjutalmát vehetnek át. ◀

Moziévtvágy, felemásan

ÚMSZ-összeállítás

► Borzasztóan kezdte az ünnepepi szezon Hollywood: az elmúlt két hétben kevesebben fordultak meg a mozikban az Egyesült Államokban, mint a 2001. szeptemberi terrortámadásokat követő óriási zuhanás idején. Magyarországon szintén gyenge a moziévtvágy, bár sokkal inkább a hazait mellőzik a filmrajongók. Romániában bár csak becslések vannak az ideji mozi évről vonatkozóan, az a tavalyinál is jobbnak ígérkezik.

Moziszerlem Romániában

Annak ellenére, hogy Romániában a mozi száma az utóbbi öt évben folyamatosan csökkent – tavaly országwide 68 filmszínház működött – a látogatók száma látványosan emelkedett. Tavaly 6 508 747 néző váltott jegyet a különböző filmekre, szemben a 2009-es 5,2 millió nézővel. Idén a jelek szerint akár tíz százalékkal is nőhet a látogatók száma.

A nézőrekord a bevételeken is megmutatkozik: 2010-ben a jegyeladásból 111 640 783 lej

folyt be a mozik pénztárába, szemben a 2009-es 86,94 millióval. A mozik tavalyi bevétele két-százalékkal rekordnak számít, ugyanis eléri a 2006–2008-as időszak összegét.

Bajban Hollywood

Az amerikai bevételek az elmúlt hétvégén 77 millió dollárt tettek ki, ez volt az idei év, sőt: az elmúlt három év leggyengébb hétvégéje. A tavalyi év azonos időszakához képest 17 százalékos csökkenést jelent az adat. A legtöbbet a *Szilveszter éjjel* (*New*

Year's Eve) című sztárparádé hozta a konyhára, de a 13,7 millió dolláros nyitó hétvége igen silány teljesítménynek számít – közölte az AP hollywoodi nagy stúdiók-nál dolgozó forrásokra hivatkozva. Az elmúlt két hétvégén mindössze 19,8 millióan mentek moziba az USA-ban, ami kevesebb, mint amennyit az utolsó Harry Potter-film egymagában vonzott nyitó hétvégéjén.

Nem kelendő a magyar film

A magyar mozgóképes alkotások össznézettsége idén tizedére csökkent: 90 ezer az eddigi évek 950 ezres átlaga helyett – derül ki az *Index* összeállításából.

Török Zoltán természetfilmje (*Vad Magyarország*) első a minden filmes műfajt egyesítő listán 20 ezer nézővel, M. Tóth Géza animációsorozata (*Bogyó és Babóca*) pedig a második 19 202-vel. Az ügynökök a paradicsomba mentek tévéfilm 8584 nézővel a negyedik. A legnézettebb két játékfilm az összesített listán harmadik és ötödik helyre csúszik: *Pál Adrienn* 10 ezer eladott jeggyel lett az év legnézettebb játékfilmje, ami egy Cannes-ban díjazott artfilmhez képest nem olyan rossz, de egy 2011-es győztes játékfilmhez kevés. Második helyezett *A vizsga* című, októberben bemutatott, a kritikák által dicséret film Bergendy Péterrel 5825 nézővel. ◀

Romániában egyre nagyobb a mozifilmek iránti kereslet, míg más országokban csillapodni látszik a filméhség. Fotó: MTI

Kettős tükrök

Kegyeletteljes gesztusra szánta el magát egy brit önkormányzat, amikor webkamerát telepített egy ravatalozóba, amely lehetővé teszi, hogy a szertartáson részt venni képtelen gyászolók élőben követhessék a temetést. Amellett, hogy kicsit morbid ez a kezdeményezés, arra a fontos jelenségre hívja fel a figyelmet, hogy immár a virtuális tér a legtöbb előírás és szokás által szabályozott ritusainkban is helyettesítheti a valót, a virtuális részt helyettesítheti a valós részvétellel – esetünkben a részvétel nélküli részvételylvánítás is lehetővé válik. Kíváncsi vagyok, mikor fejlődik oda ez a hipermodern módon szétesett társadalom, hogy a virtuális identitásokat is lehessen végtszességben részesíteni. És a gyászünnepeken részt vehetne több virtuális identitás is. Az objektív okok miatt kimaradók meg akár webkamerán is nézhetnék, miként léphető át a „túloldalról” is a valóság kerítésé.

(prier)

Röviden

Steve Jobs az év médiaszemélyisége

Az Apple október 5-én elhunyt népszerű alapító-vezetőjére szavaztak a legtöbben az *I Want Media* médiaszakmai hírportál olvasói az év emberét kereső voksolás során. Steve Jobs hatalmas fölényrel győzedelmeskedett, a szavazatok 42 százalékát gyűjtötte be. A második helyen a botrány sújtotta médiacézar, Ruper Murdoch News Corp-vezér áll. Tavaly a szólásszabadságot zászlajára tűző WikiLeaks alapítója, Julian Assange, 2009-ben pedig a Twitter mikroblogsajtó alapítója álltak a dobogó legfelső fokára.

Apróhirdetés

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX-XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyváradai telefonszám: 0740-181729.

Megemlékezés

Ki a csodát magában hordja

Fáj, hogy a csodát csak magamban hordom, de elvesztem, ha kimondom.

Mikó András

1978. okt. 8–1997. dec. 14

Halálának évfordulóján kegyelettel és fájdalommal emlékezünk Mikó Andrásra, a szellemes jóbarátra és nem mindennapi tehetségre, aki mindenütt ott volt, ahol lehetett valamit tenni a kultúra érdekében: verset és prózát írt, újságot szerkesztett, filmezett, szindarabozott, rádiózott, tévézett, szervezett. A hátrahagyott úrt lehetetlen betölteni.

Családja és barátai

Médiagnózis

Török szappan, román habbal

Meglepődve olvastam Firat Gulgen török médiamágnás azon nyilatkozatát, amely szerint Törökország a szappanoperákat tudatosan használja arra, hogy jó híret kelte ennek a hajdan (nem is olyan rég...) még a janicsárjai miatt rettegett országnak. Mi, magyarok, akiket eléggé rendszeresen el-elpáholnak a szpárik, és országunk (jelenlegi anyaországunk...) 150 évig nyögte a török megszállást, kissé fűrszáljuk ezt a kijelentést. A külföldön forgalmazásba kerülő török „telenovellák”, szappanoperák, folytatásos áldramácskák 80 százaléka a Calinos keretén belül ölt testet, és Szerbiában, Horvátországban, a

Cseh Köztársaságban, Romániában és Lengyelországban is szórják a zavaróan negédes, idegesítően kiszámítható filmfűzereket. Emellett valóság-gal sokkoló az az értesítés, hogy Thaiföld és Japán is a kiemelt „célpontok” között szerepel. Ez utóbbi azért is érdekes, mert ezeknek a népeknek nem igazán volt közvetlen fizikai érintkezése a törökökkel, a (hajdani) török kultúrával, tehát náluk úgy mond „tisztá lappal” indulnak a Kemal Atatürk által „megreformált” kultúrájú oszmán-örökösök. Ugyanakkor Iránban is nagy ennek a műfajnak a befolyása, és az arab világban is tudatosan terjesztik ezen

típusú „műalkotásaikat” a török stúdiók, azon nem titkolt céllal, hogy itt is rokonszenvet ébresszenek a török kultúra iránt. A *Hürriyet* hírportál a legkeresettebb exportált török „szappanbuborék-filmek” közt megemlíti a *Noor* címűt, a *Rejtett szerelmenek* becézett „mozgóképalgató agy” típusú sorozatokat. Ugyancsak a *Hürriyet* közli, hogy csak az idén majdnem 60 millió dollár vándorolt Törökországba ezen „művészi” filmalkotások ellenértékéért, melyet főleg a fent említett országok elbambult, megbűtött tévénézői fizettek. Szerencsére Romániában nem kell félünk egy újabb, ezúttal szellemi típusú török

honfoglalástól, hiszen itt rettenetes komoly konkurenciája van az övön aluli minőségű sorozatfilm-művészetnek. Sok az Indiából importált kultúrsemét, de jeleskedik Dél-Korea is, no, meg ott vannak Hollywood tévémozscsokai is. Elméletileg tehát véde vagyunk Törökország ezen újabb „támadása” ellen – azzal a kötetéssel, hogy a Szulejmánok hajdani birodalmából származó esztétikai undormányok mellett rengeteg indiai meg dél-amerikai sorozatfilmre kell fogyasztanunk, no meg hazai variáns-komédiákat, ellensúlyozandó a túlzott türk befolyást.

Péter Árpád

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Tavalyi, „Egyet fizet, kettőt kap!” akción sikerétől felbuzdulva úgy döntöttünk, idén „emeljük a tétet”: a teljes 2012-es évre előfizető olvasóinkat nem egy, hanem két ingyenes előfizetéssel lepjük meg!

Ha tehát 2011. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejért eljuttatjuk a lapot három különböző címre: az Ön címére, illetve további két, Ön által megjelölt személy címére is!*

Ezenkívül valamennyi, az Új Magyar Szót egy évre megrendelő olvasónk részt vesz az újrólévi sorsoláson, ahol egy ÚMSZ-előfizetőre rámosolyoghat a szerencse: kétszemélyes wellness-hétvégét nyerhet a szavátai Hotel Pacsirta****-ban!

Ne habozzon tovább! Fizessen elő 2012-re az Új Magyar Szóra és lépje meg két ismerősét is egész éves ingyenes ÚMSZ-előfizetésekkel!

Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül:

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0788 488 739 vagy 0748 314 609.

Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.

Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen tölts ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.

Adresa: OP 9 CP 49, 410161 Oradea, jud. Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, a „Loc pentru corespondență” felirat

Egyet fizet, hármát kap!

alá írja be a két kedvezményezett olvasó pontos nevét és címét. Így az illetők is egy teljes évig kézhez vehetik napilapunkat!

Előfizetési áraink 2012-re:

1 hónap: 15 RON

3 hónap: 38 RON

6 hónap: 75 RON

12 hónap: 148 RON

3 (személy) x 12 hónap: 444 RON helyett

3 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 294 RON)!

További információkért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

* Figyelem! Az akció csak olyan, magánszemély előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztő cégektől ne kérje a kedvezményt.

CSÜTÖRTÖK

2011. december 15.

A nap filmjei

TVR2, 18.30

A természet ereje

Matt Fleming nem igazán boldogul. Rámenős Los Angeles-i ügyvédként élete nem túl izgalmas, pénzügyei kuszák, szerelmi kapcsolata barátánójével, Lindával pedig már eléggé a végét járja, mivel nem fűlik a foga ahhoz, hogy végleg elkötelezze magát. Ez különösen rossz fényben tűnik fel legjobb barátai, Charles és Vickie boldog jegyessége mellett.

m1, 21.15

Leharcolt oroszlánok

A kis Walter számára semmi sem lehetne kiábrándítóbb, mint egész nyáron a flúgos nagybácsik farmján unatkozni. A furcsa rokonok még furcsább hobbitjai azonban idővel mégis felkeltek az érdeklődését. A postán rendelt afrikai oroszlán persze rögtön gyanússá válik Walter számára, így nyomozásba kezd: honnan lehet ilyen temérdek pénze a két elvárásolt öregnek?

DUNA TV, 22.30

Hattyúdál

Tamburás, az öreg csavargó egy épülő lakótelep szomszéd-ságában vert tanyát. Lepusztult kalyibáját "Villa Negrának" hívja, és ide gyűjti a megszorult fiatalokat. Lopásból, alkalmi munkából tartják fenn magukat, máról holnapra élnek. A fiatalok azonban többre vágyanak. Van, aki viszszaül az iskola-padba, a többiek pedig dolgozni kezdenek. Más, jobb életet akarnak élni, így Tamburás egyedül marad.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúm lesztek 15.05 Arcvonások 15.35 Tér-idő 16.00 Középről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó Művelődési hírek, Hitvilág, Előhang, Komolyzenei vetélkedő 12.45 Sajtószemle 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Híradás, KultúrPresszó 15.00 Híradás, KultúrPresszó 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság, Medicina, Művelődési hírek 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.45 Kisváros (ism.)
8.30 Híradó
8.40 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Arisztokraták (angol-ír-am. sor.) (ism.)
11.00 Család-barát
12.00 Horvát krónika
12.30 Ecranul Norstru
13.20 Kívánságkosár
Benne: 13.02 Híradó
15.15 Egészség + (ism.)
15.45 Veszélyben
16.10 Munka-Társ (ism.)
16.40 Talpalatnyi zöld (ism.)
17.15 Földön, vízen, levegőben
17.40 Floyd Spanyolországban
18.15 Kisváros (sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Angyalbőrben (sor.)
22.25 Hírek
22.30 Hattyúdál (magyar játékf., 1963)
0.10 Dunasport
0.20 Mussolini régésze
1.15 Megalopolis
2.20 Térkép (ism.)
2.45 A fény útján
3.20 Család-barát (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (dél-koreai sorozat)
11.25 Az ember és az idő
12.20 TVR55
12.40 A palota legendái: király (dél-koreai drámasor.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Közérdek
15.15 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Lottó 5 /40, Lottó 6/49
18.25 A palota legendái: király (dél-koreai drámasor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Itél meg te! (live)
22.10 A Román Televízió dokumentumfilmjei
23.20 Határok nélkül - talk show
0.20 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sorozat)
1.15 Nosztalgikus évek (ism.)
2.55 TVR55
3.10 Sport (ism.)
3.25 Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.40 A romantika hullámhosszán - Szerenád (német film) 12.35 Segítség, szülő vagyok! 13.30 Lehetetlen küldetés 14.30 Monk (sorozat) 15.30 CSI: A helyszínelők (sorozat) 16.30 Nyomtalanul (sorozat) 17.25 Miami Vice (sorozat) 19.25 CSI: A helyszínelők (sorozat) 20.20 Jóbarátok (sorozat) 21.15 Két pasi (ism.) 22.15 CSI (sorozat) 23.10 Álomépítők 2. 0.10 Esküdt ellenségek (sorozat)

m1

6.55 Ma Reggel
10.00 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
10.50 A zene betegek
11.10 Poén Péntek
12.05 Hacktion (akció sor.)
13.00 Híradó
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Rondó
14.30 Kvartett
15.00 TED
Technology, Entertainment, Design - technológia, szórakoztatás, dizájn
15.30 Természetfilmek és egyéb állatfajták
16.00 Angyali érintés (am. sor.)
16.50 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)
17.35 MM
18.40 Család csak egy van (auszt. vígj. sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Leharcolt oroszlánok (am. vígj., 2003)
23.05 Az Este
23.40 Valaki
0.10 Múlt-kor
0.40 Angi jelenti
1.10 Zöld Tea
1.45 Család csak egy van (ism.)
2.35 MM (ism.)
A megoldások magazinja

TVR 2

6.00 Hírek, időjárásjelentés
7.00 Teleshopping
8.00 Fraiser és a farkasok (am.-kan. sor.)
8.55 Egészségpasztilla
9.10 Virágot Algernonnak (francia-svájci film dráma, 2006) (ism.)
10.55 Vallomások (ism.)
11.55 Bazár
12.30 FIFA Club World Cup (live)
14.30 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Fraiser és a farkasok (am.-kan. sor.)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.30 A természet ereje (amerikai film dráma, 2005)
20.05 Adio
20.15 A divat világa
20.25 Biznisz óra
21.00 Késhegyen
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 IT zon@
23.35 Jolene (amerikai film dráma, 2008)
1.40 Dolan és a Cadillac (amerikai-angol dráma, 2009) (ism.)
3.05 Biznisz óra (ism.)
3.50 Vallomások (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Hírek (live) 13.15 Örüljünk a focinak!
14.00 Prosport óra (live) 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Örüljünk a focinak!
18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő (live) 19.05 Információk (live) 20.00 PSV - Rapid labdarúgó mérkőzés (live) 22.00 Örüljünk a focinak! 0.00 Sport.ro

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Rajnán innen, Dunán túl...
10.30 Fejezetek a magyar vasutak történetéből
10.50 Magyar retro
11.45 Natúra
12.10 Magyar évszázadok
12.30 TED
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Híres magyar könyvtárak
14.45 A rejtélyes XX. század
15.10 Esély
15.35 Szabdalábon a Szigetközben
16.05 KorTárs
16.30 Aranymetszés
17.20 Mindentudás Egyeteme
18.10 Kalandozó
18.35 Família Kft. (magyar vígj. sor.)
19.00 Angyali érintés (am. sor.)
19.50 Esti mese
20.10 Különleges mentőalakulat (sor.)
21.00 Híradó este
21.35 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
22.20 Maradj talpon!
23.15 24 (sor.)
23.55 A nyomozó (olasz drámasorozat)
0.50 Az Este
1.25 Viszlát, elvtársak!

PRO TV

4.30 Ők sem voltak szentek (kanadai-olasz film dráma, 2004) (ism.)
6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, Könyvbemutató
10.00 Juno (am.-kan.-magyar vígj., 2007) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Novemberi Karácsony (amerikai film dráma, 2010)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Román Komédia Társaság
22.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
22.30 A mentalista (amerikai krimisorozat)
0.30 CSI: Miami helyszínelők (amerikai krimisorozat, 2002)
2.30 ProTv hírek, sport (ism.)

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat) 9.45 Együtt mindörökké (sorozat) 12.45 A kötelék (sorozat) 14.15 Esmeralda (sorozat) 15.30 Érzéki ölelések (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (sorozat) 18.30 A lángoló ég alatt (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (sorozat) 20.30 A szerelem győzelme (sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Perro amor (sorozat) 23.30 Szerelemkőnyvek (sorozat.)

RTL KLUB

7.10 Törzsutas (ism.)
7.45 Fókusz Reggel
8.35 Reflektor Reggel Sztármagazin
8.45 Reggeli - Csak csajok
9.25 A szerelem rabjai (argentín sorozat)
10.20 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiai sor.)
11.20 Top Shop
13.15 ASZTRO Show
14.15 A szív útjai (török sorozat)
15.20 Lázadó múlt (amerikai krimi, 1999)
17.15 Az éden titkai (görög sorozat)
18.20 Sarokba szorítva (amerikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz Közszolgálati magazin
21.05 Castle (amerikai sorozat)
22.00 Valóvilág (2011) (élő) - Összefoglaló
23.10 Dr. Csont (amerikai krimisorozat) Utána: RTL hírek
0.20 Kemény zsaruk (amerikai akció sorozat)
1.20 Reflektor - Sztármagazin
1.35 Infómánia
Multimédia magazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Ráyván és Dani műsora (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-vel
10.50 Menyasszony a fiannak - reality show
11.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Next Top Model by Cătălin Botezatu
22.00 Lale (török sorozat)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live)
1.00 Oroszlánütés (amerikai akció, 1994)
3.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)
3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Száguldás gyilkosságokkal (am. vígjáték) 13.20 Az agyfűrkész totál kész (am. vígjáték) 15.00 Sülve-főve (német-amerikai vígjáték) 16.45 1200 fok (osztrák-német-szlovák film) 18.40 Hurrikánvádszok (amerikai-kanadai akciófilm) 20.20 Jackie Chan: Tűzsziget (hongk.-tajv. vígjáték) 22.00 Fegyvernepper (amerikai thriller) 0.15 A csontrabló (horror)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel Hírmagazin
8.00 Mokka - reggeli magazinműsora
10.25 Stahl konyhája
10.30 Babapercek
10.35 Teleshop
12.10 Az élet iskolája (kan.-am. családi film, 2005)
14.15 Eva Luna (amerikai-mex. sor.)
15.15 EZO.TV
16.20 Rex felügyelő (osztrák-olasz krimisorozat)
17.25 La Pola (kol. drámasorozat)
18.20 Update Konyha
18.25 Eva Luna (amerikai-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvök (valóságshow)
21.20 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.00 Az Amazonas kincse (am. akció, 2003) Közben: Kenősorsolás
0.10 Aktív A TV2 magazinja
0.40 Esküdj! Éjszakai-show
1.15 Tények Este Hírműsor
1.50 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
2.25 Segíts magadon! (ism.)
2.50 Animációs filmek

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.)
8.00 Családban (román sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 A médium (am. krimisorozat)
11.30 Fințescu hídja
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Fókusz sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Horia akadémiaja - kulináris műsor
21.45 Idősek és nyugtalanok (román sor.)
23.15 Focus Monden (ism.)
23.45 A médium (am. krimisorozat)
1.00 Fințescu hídja (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (sorozat) 9.30 Teleshopping 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém - reality show 15.00 Teleshopping 15.15 Vég nélküli ének (török vígjátéksorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 Találd meg a családomat 22.30 Cancan TV 0.30 Hírek (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
10.30 Retrográd (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Iskolapélda (ism.)
12.05 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
12.30 Ösök tere (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Versus (ism.)
15.30 Sportré (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Ázsia (ism.)
17.05 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Sorolól
19.20 Globál
19.45 Tíz perc
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
Friss napi információk
23.30 Versus (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

5.40 Egyszemélyes hadsereg
6.30 Ótödik sebesség
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - MGB GT
9.00 Hogyan csinálják? Acél, kerékpár, papír fából
10.00 Hogyan készült?
11.00 A túlélés törvényei
12.00 Amcsi motorok - McCuff motor
13.00 Autókereskedők - Porsche 928
15.00 Állítólag... - Csak a forma számít?
16.00 Hogyan készült?
17.00 Gigászi építmények
18.00 Autókereskedők - Subaru Impreza WRX g
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - A nézők kérék
21.00 Hogyan készült? Tűzoltó-berendezés, Fánk, Lengéscsillapító
22.00 Óriás költözötök
23.00 Aranyláz Alaszkában
0.00 Autókereskedők - Lotus Elan
2.00 A túlélés törvényei - Kimberley, Ausztrália
3.00 Állítólag... - Nindzsák 2

ETV

10.00 Portrék egy csoportképből 10.30 Kárpát Expressz 16.00 Híradó 16.15 Hitélet 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Népzene 17.30 Híradó 17.40 Izléltő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 18.00 Néptánc 18.30 Híradó 19.00 Hargita magazin 19.30 Híradó 20.00 Tájékoz 20.30 Cigányok, mesterek, emberek 21.00 Híradó 21.30 Méregkeverők 22.00 Rejtélyek és ragályok

December 14., szerda

Az év 49. hete és 348. napja, hátravan 17 nap

Ma Konrád és Szilárd napja van. A Konrád férfinév a német Kuonrat névből származik. Elemeinek jelentése: mérész és tanács. A Szilárd férfinév magyar nyelvújítási alkotás a Konstantin magyarítására. Női párja: Szilárda. Holnap a **Dezső** és **Mária** nevéket köszöntjük.

Évforduló

- 1575 – Báthory István erdélyi fejedelem Lengyelország királya lesz.
- 1921 – Népszavazás kezdődik Sopron hovatartozásáról. A szavazók 65%-a Magyarországot választja, a város ezért megkapja a „Civitas Fidelissima” (a Leghűségesebb Város) elnevezést.
- 1960 – megalakul az OECD (Organization for Economic Cooperation & Development).
- 1991 – Az 1989. június 27-én alakult Magyar Október Párt megszűnik.

Vicc

– Hogy hívják az éhes bánát?
– Zabálna!

Recept

Aszalt szilvával töltött csirkemell

Hozzávalók: 2 csirkemell, 20 dkg mag nélküli aszalt szilva, só, őrölt bors. **A bundázáshoz:** 10 dkg liszt, 10 dkg zsemlemorzsa, 10 dkg darált dió, 2 tojás, olaj a sütéshez. **Elkészítés:** A csirkemellről eltávolítjuk a bőrt és kifilézük. A 4 melldarabot késsel felszúrjuk hosszában, és a nyílást megtöltjük aszalt szilvával, a végét összetűzzük fogpiszkálóval vagy hústűvel. A hússzeleteket sózzuk és borsozzuk. Ezután megforgatjuk lisztben, majd tojásban, végül dióval kevert zsemlemorzsaiban. Egy kicsit rá is nyomkodhatjuk. Forró olajban, közepes lángon aranybarnára sütjük. Szerecsendióval megbolondított burgonyapüré illik hozzá.

Gondolatjel

Visky István rovata

Azok vagyunk, amit ismételtelen cselekszünk. Egy-egy cselekedetünk sokat elárul ugyan gondolatainkról és érzéseinkről, de természetünkkel csak akkor válik, ha újra és újra megteszük. Ilyenkor cselekedeteink hű tükörképei mindannak, amik vagyunk. Mert tetteinket akarataink vezeti, akarataink pedig a dolgok

iránt tanúsított érzéseinkből táplálkozik. Ha valakihez újra és újra szeretetlenül szólok, akkor azt az embert nem szeretem, hiába bizonygatom neki is és magamnak is az ellenkezőjét. Az ember őszinte teremtmény, mert minduntalan elárulja magát. Vizsgálj meg cselekedeteidet és beszédedet, hogy megtudj, ki is vagy valójában.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Felújíthat egy régi kapcsolatot, vagy frissítheti kommunikációs eszközeit. Mindkettő hozzájárulhat ahhoz, hogy munkáját eredményesebben végezhesse.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bikák ma hiába fojtják el érzéseiket, csak azért, hogy lelkileg ne sérüljenek. Ez most nem fog segíteni, sőt csak megbetegítheti magát.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Őn a kapcsolatok embere, most mégis, mintha hiányt szenvedne. Ma nem igazán tud szót érteni senkivel. Lehet, hogy a megfogalmazásban van a hiba?

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Minden figyelmeztet ma a szerelem köti le. Talán nem veszi észre, hogy munkájára ez rossz hatással lehet, de az álmódosítás bizony nem segít a koncentrációban.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Ma valaki erősen próbára teszi a türelmémet. Ha túlságosan belelovalja magát, akkor képes és még a végén kiabál. Ez nem biztos, hogy célravezető.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ha eddig gyengélkedett is, ma biztosan jobban fogja érezni magát. Lehet, hogy nem is csak a hagyományos orvoslás segít.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A mai nap nem alkalmas a barátkozásra, mert valahogy minden félreértődik, amit őn mond. Ebből pedig még nagyobb galiba is lehet, ha összevesznek.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A Skorpiók szokásuktól eltérően ma leginkább a saját házuk táján érzik jól magukat. Biztonságra, melegségre vágyik.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A Nyilasok ma úgy érezhetik, igazán boldogok a kedvesük oldalán. Am nem elég megszerezni a boldogságot, azt meg is kell tudni tartani. A szerelem csak a szabadsággal fér meg.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Amúgy zárkózott típus ön, ma azonban meghazudtolhatja önmagát. A munkájában szüksége is van erre. A kapcsolatok építése mindenképpen fontos.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Ma rendkívül feszült hangulatban lehet. Valami érlelődik önben, meg akar születni, ezért ez a szokatlan nyugtalanság. A meditáció segít.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Halak szülöttek ma jó üzletet köthetnek. Nem biztos, hogy most azonnal megéri ezt a pénztárcája, de hosszabb távon mindenképp előnyére válik. Vegye kezébe sorsa irányítását.

Ma

A következő napok időjárása

Csütörtök: 9°C, 7°C (Bukarest)
Péntek: 6°C, 11°C (Bukarest)

Hidegfront éri el nyugat felől az országot, keleten még napsütés, Erdélyben kiadós eső várható. Átmenetileg felszakadozik a felhőzet, eső, zápor főként északon, északnyugaton lehet.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés időnként felhősödéssel	10°C	6°C
Brassó	napsütés felhőkkel	8°C	-3°C
Bukarest	napsütés időnként felhősödéssel	10°C	4°C
Csíksereda	napsütés felhőkkel	8°C	-3°C
Kolozsvár	felhős idő várható	8°C	1°C
Marosvásárhely	napsütés felhőkkel	9°C	1°C
Nagyvárád	felhős idő várható	8°C	8°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	6°C	7°C
Temesvár	napsütés időnként felhősödéssel	10°C	6°C

Eleinte még többfelé lesz felhős az ég, szóróvályosan kisebb eső, zápor is várható, majd csökken a felhőzet, az ország nagy részén több órára kisüt a nap. A déli szél helyenként megélénkül. Enyhe idő várható.

Csigavér

Horváth István

***	FARA-GATLAN EMBER	RÉSZRE-HAJLAS	FOTÓKKAL TELI	LECSEN-DESÜL A VIHAR	A BŐR VEGYJELE	LEVÉLLEN ALLI!	BÉKA-FAJTA	HATÁRO-ZOTTCSAG	ILYEN SZÍNŰ A DALBELI PALOTA ABLAKA
JÓIZŰEN ELFO-GYASZT									
ALVÁS-SZERŰ ÁLLAPOT-BA KERÜL					ÜTLEGELO FÖLDRE TEPERO				
SZÁRNYALL						HISZ RAB			
ÉSZAK-RAJ-NA-VESZT-FÁLIAI VÁROS									
SZEREPLŐ A PÁL UT-CAI FIUK-BAN (FERI)				NYŰZSGÓ CSOPORT					... HOL-GÉRSSON; S. LAGER-LÓF HOSE
RÉPA-LEVELEK!				CIGARETTA (BIZ.)					EGYENI ... COCKER; ÉNEKES
***	ECSETELO FARADNI KEZDI!			KIEJTETT BETŰ			ŐRJÍTŐ A KÖZEPEN! KÉT ARCIVONÁS!		
ALULRÓL MEG-TÁMASZT									
DIAGO-NÁLIS					JACQUES-COUSTEAU				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

ERDÉLY FM
a bizalom hangja

FUN FM
FOLIG ZENE

RTM MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
58.9 FM
Értünk van, rólunk szól

94.0m PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

VOX
88,6 fm

Tárgu Mureş 88,1 FM, Sovata 102,1 FM
r.a.d.i.o
Reghin 94,7 FM, Sibiu 104,3 FM

95,1 fm Pappika Rádió
Fülön csíp.

Liga-1: remeklő „pandúrok”

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► Gólzáporos mérkőzéssel zárult hétfőn este, Târgu Jiuban a labdarúgó-Liga-1 őszi zárófordulója: a 17. menet keretében a Pandurii 5-2-re nyert az újonc Concordia Chiajna ellen. Cardoso triplázott, s Pintilii büntetőből, Batin pedig akcióból volt eredményes, míg a másik oldalon Salem és Vali Badea szerzett egy-egy gólt. Sikerének köszönhetően a Gorj megyei alakulat a Steaua elé ugrott a tabellán.

Az őszi bajnok Dinamo és két üldözője, a CFR 1907 és a Rapid kissé megugrott a táblázat felsőházában, de nyomukban ott lohol a Vaslui, a Pandurii, a Steaua, a címvédő Otelul, sőt a Kolozsvári U is.

Utóbbinál edzőt keresnek, miután Florian Walter csapatulajdonos menesztette a legutóbbi négy fordulóban mindössze két pontot szerzett Ionuț Badeát. Ideiglenesen Claudiu Niculescu ül a kolozsvári kispadon, Badea utódlásával kapcsolatban elhangzott Cristian Pustai, Petre Grigoraș, Ioan Ovidiu Sabău és Mircea Rednic neve is.

A központi sajtó tudni véli, hogy változások történtek Mioveni-ben is: sereghajtó klubvezetése szerződést bontott öt tapasztalt, de az őszi

A Târgu Jiu-i Pandurii játékosa, Alexandre Cardoso triplázott a Concordia Chiajna ellen

idényben csalódást okozott játékosal, Nicolae Dicával, Adrian Neagával, Ciprian Tănăsával, Mihai Dinával és Andrei Mărgăritescuval.

A továbbra is bajnoki álmokat dédelgető Steaua más is erősített és Chiricheș után Dănănaet is megszerezte. Gigi Becali Dacian Vargára és Alexandru Chipciura is szemet vetett, előbbi a Kuban Krasznodartól, utóbbi pedig a Brassói FC-től „csábítaná” a fővárosba. Ha sikerült nyélbe ütni ezeket az átigazolásokat is, Ilie Stan edző olyan kezdőtizenegyre

számíthat, amelyben hét válogatott játékos kaphat helyet: Tătărușanu – Dănănae (G. Matei), Gardoș, Chiricheș, Brandan – Chipciu, Bourceanu, Cr. Tănase, Varga – M. Costea, Rusescu (Tatu).

A hazai pontvadászat „fél-idejében” 361 góllal számolhatunk, ebből 205 a vendéglátó csapatok játékosai szerettek – a fordulónkénti átlag 21,23, a mérkőzésenkénti pedig 2,36. A góllövőlista élén Marius Niculae (Dinamo) és Wesley Lopes (Vaslui) kissé elhúzott a többiekől, 13, illetve 12 találat-

tal. Dănculescu (Dinamo) 8, Weldon (CFR 1907), Oprîța (Petrol) és Rusescu (Steaua) pedig 7-7 alkalommal zörgetett hálót. Egy-egy gólt szerzett 87 játékos, s 8 öngól is született.

A legtöbb sárga lapot a vásárhelyi játékosok gyűjtötték, 57-et, a legkevesebbet pedig a Kolozsvári U labdarúgói, 36-ot. A játékvezetők 60 játékost állítottak ki, a nagyszebeni Buneát, a rapidos Bozovicot, a vaslui Pappot és a marosvásárhelyi Pădurețut éppenséggel kétszer is.

Idén a tavaszi visszavágók-

Az őszi végeredmény			
1. Dinamo	17	11	4 2 31-10 37
2. CFR 1907	17	11	3 3 36-14 36
3. Rapid	17	10	4 3 27-15 34
4. Vaslui	17	9	3 5 26-14 30
5. Pandurii	17	8	5 4 28-17 29
6. Steaua	17	8	5 4 22-14 29
7. Otelul	17	8	4 5 16-14 28
8. Kv. U	17	7	6 4 22-16 27
9. Astra	17	6	7 4 17-16 25
10. Ceahlăul	17	5	6 6 15-22 21
11. Gaz Metan	17	6	2 9 25-30 20
12. Brassó	17	5	4 8 17-16 19
13. Petrolul	17	4	6 7 15-19 18
14. Szeben	17	4	5 8 12-21 17
15. Vásárhely	17	3	8 6 17-24 16
16. Sportul	17	2	7 8 15-29 13
17. Chiajna	17	2	4 11 10-30 10
18. Mioveni	17	2	2 13 10-40 8

ból is lejátszanak egy fordulót. A 18. menet műsora: pénteken: Medgyesi Gaz Metan–Brassói FC (összesen: 1-2; 20.30 óra, Digi Tv); szombaton: Astra Ploiești–Kolozsvári CFR 1907 (0-2; 18 óra, Digi Tv), Marosvásárhelyi MFC–Dinamo (0-1; 20.30 óra, Digi Tv); vasárnap: Sportul Studențesc–Concordia Chiajna (2-1; 13 óra, Digi Tv), Pandurii Târgu Jiu–Ceahlăul Piatra Neamț (1-1; 16 óra, Dolce Tv), Kolozsvári U–CS Mioveni (1-0; 18 óra, Digi Tv), Galaci Otelul–Petrolul Ploiești (1-2; 20.30 óra, Digi Tv); hétfőn: Steaua–Nagyszebeni Voința (1-1; 20 óra, Antena1/GSP Tv), kedden: FC Vaslui–Rapid (0-3; 20.30 óra, Digi Tv). ◀

Európa Ligás focimaraton

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Öt csoportban talál gazdára továbbjutást érő hely ma este a labdarúgó-Európa Liga csoportkörének hatodik, utolsó fordulójában.

Két román csapat is reális továbbjutási esélyekkel vágnak a ma esti találkozónak, a Pro Tv élő közvetítés 20 órakor kezdődik, és valamikor éjjel után fejeződik be, hiszen a meccseket követően kiértékelések is lesznek.

A **D csoportban** érdekelt FC Vaslui 20 órakor, a zürichi Letzigrund-stadionban lép pályára, az orosz Makszim Lajuskin sípszavánál. Nagy formában, a Kolozsvári U elleni idegenbeli sikert követően alaposan felpörögve, Viorel Hizo tanítványai a győzelmet célozzák meg, hiszen csak abban az esetben reménykedhetnek a továbbjutásban. Az FC Zürich számára tét nélküli a meccs. Amúgy a legutóbbi fordulóban nem tudott nyerni (1-1 az FC Sionnal), és nyolcadik a tízcsapatos svájci bajnokságban.

A Vasluihoz hasonlóan 5 pontot gyűjtött Lazio Romában fogadja a már biztos csoportgyőztes Sportingot, kérdés, hogy ilyen körülmények közt milyen csapatot állít ki a lisszaboni szakvezetés ...

Öt perccel 22 óra után, a francia Said Ennjimi sípszavánál, a Steaua a ciprusi AEK Larnacát fogadja a J csoport keretében, és még akkor sem lehet biztos a továbbjutásban ha nyertesnek hagyja el a Nemzeti Aréna gyept. Haifában a Maccabi azt a Schalke 04-et fogadja, amely már csoportgyőztesnek számít. Az izraelieknek eggyel több pontjuk van, mint a román együttesnek, így számukra is csak a győzelem számít elfogadható eredménynek.

A Steaua a CFR 1907 elleni rangadó 1-1-ével tartott főpróbát, de nem mellékes megjegyezni, hogy játékosai a kolozsváriakkal szembeni 59-41 százalékos labdabirtoklás mellett 29-szer lőttek, 13-szor kapura, és háromszor is megdöngették a kapufákat.

Az AEK viszont idegenben nyert a legutóbbi bajnoki fordulóban, 3-0 a kiesőhelyen álló újonc, az Anagninisi Derynia otthonában. S még így is, a larnacai alakulat csak ötödik a ciprusi élvonalban, 8 pontra a listavezető APOEL Nicosiától.

Az **E csoportban** a Besiktas és a Dinamo Kijev csatlakozhat a továbbjutásért már korábban bebiztosító Stoke Cityhez. A törökök hárompontos előnyben vannak a Kijevvel szemben, így nekik

már egy döntetlen is elég lenne az üdvösséghez a Stoke elleni, hazai meccsen. A Dinamónak mindenesetre jó esélye van a sikerre, lévén az utolsó helyezett izraeli Maccabi Tel-Avivot fogadja.

Az **F jelű kvartettben** a már biztos csoportelső Athletic Bilbao mögött a Salzburg vagy a Paris Saint-Germain lép majd tovább, egyelőre mindkét gárda hét-pontos. Előbbi kedvezőbb helyzetből várja a befejező kört, ugyanis az egymás elleni eredmény tekintetében jobban áll riválisánál. A franciák számára reális esély az lehet, hogy a mostanáig egy pontot szerzett Slovan Pozsonyban legyőzi a Salzburgot, ők pedig legalább döntetlen érnek el saját stadionjukban a Bilbao ellen.

A **K csoportban** a Fulham és a Krakói Wisla harcol még a továbbjutásért, a Twente már biztos csoportelsőként lép tovább. A Fulham öt forduló során egy ponttal többet gyűjtött, mint a Kraków, előbbi a negyedik helyezett Odensét, utóbbi a Twentét látja vendégül ma.

Az **L csoportban** a belga Anderlecht tét nélküli mérkőzésen fogadja a Lokomotiv Moszkvát, a pont nélkül utolsó AEK Athén pedig az osztrák Sturm Graz vendége lesz. ◀

Négy Nemzet Tornája kezdődik Csíkszeredában

Jégkorong

ÚMSZ

► A kiírtnál két nappal előbb, ma kezdődik és 17-ig tart Csíkszeredában az az EIHC nemzetközi jégkorongtorna, amelyen a házigazda román, illetve a magyar csapat mellett a lengyel és az ukrán együttes lép fel.

Tom Skinner szövetségi kapitány keretében Adrian Catrinói (Steaua Rangers) és Fülöp Rajmond (Brassói Corona Fenestela) hálóőrök mellett Góga Attila, Kósa Endre, Flinta Botond, Molnár Szabolcs, Nagy István, Papp Szabolcs, Becze Tihomér, Bíró Ottó, Mihály Ede, Moldován Ervin, Molnár Zsolt, Petres Tivadar, Péter Levente, Szócs Szabolcs, Virág Csanád (mind HSC Csíkszereda), Nagy Csaba, Antal Zsombor, Basilides Tibor, Bálint Zsolt, Imecs Attila, Péter Róbert, Zsók Levente (mind Brassói Corona Fenestela) és Jevgenyij Piszarenko (Steaua Rangers) mezőnyjátékosok kaptak helyet. A román válogatott két edzője Victor Corduban és Hozó Levente.

Kevin Primeau magyar szövetségi kapitány ezen a

viadalon főleg fiataloknak ad bizonyítási lehetőséget, a tervek szerint rutinos játékos alig lesz a keretben. A magyar válogatott kerete: Bálysz Bence (SAPA Fehérvár AV 19), Budai Krisztián (Miskolci Jegesmedvék) – kapusok, Hegyi Ádám, Hüffner Adrián, Kiss Dániel, Pozsgai Tamás, Azari Zsolt, Galanisz Nikandrosz, Gröschl Tamás, Kiss Ákos, Somogyi Balázs, Vaszjunyin Artyom (mind Dab.Docler), Hetényi Péter, Lada Balázs, Orbán Attila, Benk András, Hajós Roland, Kiss Dávid, Magosi Bálint, Nagy Gergő, Tóth Adrián (mind SAPA Fehérvár AV 19) és Szirányi Bence (Briancon Diables) – mezőnyjátékosok.

A magyar válogatott ezt megelőzően 1972-ben lépett pályára hivatalos mérkőzésen Csíkszeredában (az akkori C csoportos vb-n), míg az utolsó romániai találkozója 1981-ben volt, Bukarestben.

A torna műsora: ma: Magyarország–Lengyelország, holnap: Magyarország–Ukraina és Románia–Lengyelország, pénteken: Ukrajna–Lengyelország és Románia–Magyarország, szombaton: Románia–Ukraina. ◀

Tizenharmadik lett Románia

Kézilabda

T. J. L.

► A horvátok elleni nyolcaddöntő elején és végén sokat hibázó román válogatott nem jutott be a Brazíliában zajló 20. női kézilabda világbajnokság negyeddöntőjébe, miután vereséget szenvedett, 27-28. A vesztes együttes góljain Chirilă (6), Fiera (5), Nechita (4), Brădeanu (4), Amariei (3), Manea (3) és Ardean Elisei (2) osztozott. Két győzelemmel, egy döntetlennel és három vereséggel Románia a 13. helyen zárta a kávéorosi seregszemlét, és alaposan lecsökkentek esélyei, hogy ott lehessen a londoni ötkarikás játékokon. S mégis, a trikolórok ott lehetnek az angol fővárosban: ehhez azonban az kell, hogy a világbajnoki címet európai csapat szerezzék meg. Ebben az esetben a tavalyi Európa-bajnokság második és harmadik helyezettje indulhatna májusban az olimpiai kvalifikáción, Svédország és Románia. Amennyiben Norvégia nyeri a világbajnokságot, a svédek is kijutnak az olimpiára, a románok pedig biztosan részt vehetnek egy kvalifikációs tornán. Igaz, ezen kemény ellenfelekkel kellene megküzdniük, a braziliai vb bronzérmesével és hatodik helyezettjével. Az utolsó nyolcaddöntőkben nem borult a papírforma, bár a dánok csak hosszabbítás után tudták megtörni a sokáig vezető japánok ellenállását, 23-22. Brazília simán nyert Elefántcsontpart ellen, 35-22. Ma már a legjobb négy közé jutásért játszanak az alábbi menetrend szerint: Oroszország–Franciaország, Angola–Dánia, Horvátország–Norvégia, Spanyolország–Brazília. A legjobb 16 között kiesett együtteseket rangsorolták, tovább már nem játszanak. Sorrendjük: 9. Svédország, 10. Montenegró, 11. Koreai Köztársaság, 12. Izland, 13. Románia, 14. Japán, 15. Hollandia, 16. Elefántcsontpart. A csoportkör végén kiesett csapatok számára már hétfőn véget ért a vb. Az utolsó helyosztók eredményei: Németország–Tunézia 33-25 (a 17. helyért) és Kína–Kuba 30-29 (a 21. helyért). A végső sorrend: 17. Németország, 18. Tunézia, 19. Kazahsztán, 20. Uruguay, 21. Kína, 22. Kuba, 23. Argentína, 24. Ausztrália. ◀

Oana Chirilă